

((فصلنامه خبری شماره ۷ ♦ ♦ زمستان ۱۴۰۲))

♦ یادداشت سردبیر (ص ۲)
♦ گفت و گو با جناب آقای دکتر حاتمی (ص ۳)
♦ اخبار انجمن:

➤ جلسات هیئت مدیره (ص ۵)

➤ اخبار داخلی و خارجی انجمن

□ پژوهشگران پراستناد برتر ISC در حوزه مطالعات برنامه درسی (ص ۹)

□ نمایشگاه (یک و نیم قرن با کتاب‌های درسی از دارالفنون تا کنون) (ص ۱۰)

□ معرفی شعبه قم و فعالیت‌های آن (ص ۱۲)

□ پیام تبریک انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به آقای دکتر بهروز مهram به مناسبت ارتقای مرتبه علمی ایشان به استناد تمامی (ص ۱۴)

□ تبریک انجمن مطالعات برنامه درسی به دکتر رحمت‌الله مرزوقی به مناسبت عضویت در شورای عالی آموزش و پرورش (ص ۱۴)

□ پیام تبریک انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به آقای دکتر مقصود امین‌خندقی به مناسبت ارتقای مرتبه علمی ایشان به استناد تمامی (ص ۱۴)

♦ همایش‌ها:

□ اخبار تازه از جزییات برگزاری بیستمین همایش سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (ص ۱۵)

□ پیش نشست نخستین همایش بین‌المللی تعلیم و تربیت کودکان با نیازهای ویژه با تاکید بر برنامه درسی: «چالش‌های برنامه‌ریزی حوزه‌های موضوعی-مهارتی کودکان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه» (ص ۱۵)

□ برگزاری سومین جشنواره دکتر علی شریعتمداری در بهمن ماه (ص ۱۶)

□ گزارش برگزاری دوره سوم جشنواره انتخاب رساله دکتری برتر (مرحوم دکتر شریعتمداری) بهمن ماه ۱۴۰۲ (ص ۱۷)

□ مصاحبه با خانم دکتر مریم رضائی نفر اول سومین جشنواره دکتر علی شریعتمداری (ص ۲۱)

♦ کمیسیون‌های انجمن

□ «اقدامات کمیسیون پژوهش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (ص ۲۳)

♦ نشست‌ها

□ نخستین نشست تخصصی از سلسله نشست‌های معلم و برنامه درسی با عنوان «تدریس مبتنی بر پژوهش» (ص ۲۴)

□ دومین نشست تخصصی از سلسله نشست‌های معلم و برنامه درسی با عنوان «نگاهی به ارزشیابی کیفی - توصیفی در نظام آموزشی دوره ابتدایی» (ص ۲۴)

□ کاربرد هوش مصنوعی در پژوهش‌های تربیتی (ص ۲۵)

♦ یادداشت ویژه با جناب آقای دکتر محمدجواد لیاقت‌دار (ص ۲۶)

♦ تازه‌های کتاب (ص ۲۸)

♦ یک نکته و یک تجربه از جناب آقای حسین سرلک (ص ۳۰)

♦ نظرخواهی درباره برنامه راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (ص ۳۲)

♦ تعامل با انجمن (ص ۳۳)

بیستمین اجلاس انجمن

♦ مدیر مسئول:
دکتر مرتضی کرمی

♦ سردبیر فصلنامه:
دکتر نفیسه رفیعی

♦ اعضای هیات تحریریه :

خانم ها: دکتر نرگس کشتی آرای، دکتر زهرا نیکنام، دکتر ایلا خزابی، دکتر سولماز نورآبادی، دکتر زهرا رحیمی
آقایان: دکتر فرهاد سراجی، دکتر رحمت الله خسروی، دکتر محمد جمالدینی، علی شاه طاهری، دکتر عظیم محبی

♦ مدیر اجرایی:
محسن زاهد

♦ اعضای تیم اجرایی:

ویولت آرتونیان سوارانی، زهرا جهانبخش قهجاورستانی، حسین سرلکچیوائی، بهناز مختاری، فاطمه مهدیه نجف آبادی
و فروزان یونسی

یادداشت سردبیر:

دکتر نفیسه رفیعی

در هفتمین شماره فصلنامه خبری زمستان ۱۴۰۲ تلاش شده است تا مصوبات و اقدامات هیات مدیره انجمن، فعالیتهای کمیسیون ها و نشست های انجمن در سه ماهه زمستان انعکاس داده شود. از همکاری آقای دکتر حاتمی، آقای دکترلیاقت دار، خانم دکتر رضایی و آقای سرلک که در این شماره نظرات و تجربیات ارزنده خود را به اشتراک گذاشتند کمال تقدیر و تشکر را دارم.

دراین شماره ضمن گزارش برگزاری سومین جشنواره رساله برتر دکتر شریعتمداری و ارائه چگونگی فرایند داوری و انتخاب رساله برتر، تغییرات حاصل در زمان برگزاری بیستمین همایش سالانه مطالعات برنامه درسی در سال ۱۴۰۳ جهت کسب اطلاعات بیشتر اعضای محترم انجمن مطالعات برنامه درسی ایران انعکاس داده شد.

در این شماره اخبار مسرت بخشی مبنی بر معرفی پژوهشگران پراستاد ISC در حوزه مطالعات برنامه درسی، اخذ مرتبه استاد تمامی آقای دکتر مهram و دکتر امین خندقی، همچنین عضویت دکتر مزروقی در شورای عالی آموزش و پرورش خواهیم داشت. اعضای هیات مدیره و سایر اساتید، دانشجویان و فارغ التحصیلان این رشته از سراسر کشور پیام تبریک و شادباش خود را مجددا اعلام می دارند. علاقمندان می توانند ضمن مطالعه مطالب تدوین شده و آشنایی با تالیفات جدید در قسمت تازه های کتاب در این شماره، آثار جدید خود را برای نشر در شماره های بعدی برای ما ارسال بفرمایند. امید که با معرفی هر چه بیشتر اساتید، پیشکسوتان و دانشجویان جدیدالورود این رشته به انجمن ما را در این مسیر بیش از پیش یاری کنید

کانال ارتباطی با ما: (news2020association@gmail.com)

خلاصه ای از گفت و گو با آقای دکتر جواد حاتمی، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس در اختیار مخاطبان قرار می گیرد.

۱- مأموریت اصیل رشته مطالعات برنامه درسی و به تبع آن انجمن مطالعات برنامه درسی به نظر شما چیست؟

با نام و یاد خدا، جواد حاتمی هستم عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس. لیسانس تکنولوژی آموزشی دانشگاه تبریز، فوق لیسانس تکنولوژی آموزشی دانشگاه علامه طباطبایی و دکتری برنامه ریزی درسی را در دانشگاه تربیت مدرس سپری کردم و افتخار دارم که از سال ۱۳۷۸ یعنی قریب به ۲۵ سال به عنوان عضو هیئت علمی در دانشگاه های تبریز و دانشگاه تربیت مدرس انجام وظیفه بنمایم. حوزه تحقیقاتی من بیشتر طراحی آموزشی می باشد. به باور من مأموریت اصیل رشته مطالعات برنامه درسی و به تبع آن انجمن علمی مطالعات برنامه درسی می تواند تحقیق و توسعه در حوزه برنامه های درسی باشد چه به عنوان برنامه های درسی رسمی، چه به عنوان برنامه های درسی غیر رسمی و حتی وسیع تر به منزله ای این که هر نوع

تجارب تربیتی و پداگوژیک که نسل جدید بخواهد تجربه بکند این در بحث هم تربیت عمومی و همچنین یک بخشی از برنامه های درسی آموزش عالی که مربوط به دانشگاه هاست می تواند مد نظر این موضوع باشد. یک بحثی هم که مربوط به مطالعات برنامه درسی است این است که موضوعات مهم و راهبردی مطرح در جهان امروز، آخرین روش های علمی مطابق روز این رشته و در لبه دانش چه موضوعاتی است و اینها می تواند از مأموریت های این رشته باشد. و این که تحولات جهانی را رصد بکنیم و در قید برنامه های معمول و مرسوم و پژوهش صرفاً در مورد آنها نباشیم و چه بسا در آینده ای نه چندان دور ما مدرسه ای با این فرم و برنامه درسی با این شکل و دانشگاه به تعبیر امروزی دیگر نداشته باشیم.

۲- متناسب با مأموریتی که برای این رشته و انجمن در نظر می گیرید وضع موجود این رشته در حال حاضر نسبت به گذشته چگونه است؟ و چقدر انجمن در تحقق و شکل گیری این وضع موجود نقش داشته است؟

اما اگر بخواهیم به صورت صادقانه یک قضاوتی داشته باشیم؛ من فکر می کنم که بیشتر دغدغه ای این رشته و دغدغه ای انجمن مسایل مبتلا به برنامه ای درسی موجود یا دغدغه های داخل مرزها بوده و خیلی از تحولات و پیشرفت های این رشته در عرصه های مختلف مثلاً برنامه درسی در صنعت پرداخته نشده است. از نظر انتقال دانش، حالا از این نظر که متون مرجع و موق انگلیسی در سال های اخیر ترجمه شدند و اساتید زحمت کشیدند و به هر حال همین که این رشته در ایران مورد غفلت واقع نشده و کنشگران و نظریه ورزان و نظرورزان دکتری هستند که جای بسیار خرسندی است و البته

برای انجام دادن هرکاری همیشه راه بهتری وجود دارد و ما باید تلاش بکنیم که نسبت به دیروز بهتر باشیم و موجبات ترقی و تعالی و توسعه ی رشته در ایران باشیم و در عین حال در تعاملات بین المللی حضور جدی و موثری داشته باشیم.

۳- چگونه می توان رشته مطالعات برنامه درسی را به مأموریت اصلی و وضع مطلوب و ایده آل خود رساند؟ نقش انجمن چه خواهد بود و لازم است چه اقداماتی انجام دهد؟

به نظرم یکی از بزرگ ترین کارها در هر حوزه ای علمی این است که ما تعاملات ملی و بین المللی را به طور هم زمان داشته باشیم و البته برای این که از آخرین بحث های این رشته در دنیا عقب نمانیم، وجهه همّت مان را در عرصه ای بین الملل بیشتر بکنیم. واقعاً کنفرانس های ما باید کنفرانس های بین المللی باشند، مجلات ما مجلات بین المللی باشند و اعضای انجمن حضور مؤثر بین المللی داشته باشند، یعنی اگر مقاله ای هم در عرصه ای بین الملل ارائه می کنیم، مقاله مان به طور شفاهی باشد و شنیده شود، مورد توجه و اقبال قرار بگیرد و به هر حال در عرصه ای بین الملل عرض اندام بکنیم. انجمن می تواند نقش سازمان دهنده و میانجی را بازی بکند و اولاً و به ذات انجمن بایستی از قابلیت ها، پتانسیل و ظرفیت اعضای خودش اطلاع کامل و واثق داشته باشد و بداند که در چه جاهایی از این ظرفیت ها بهره برداری بکند و البته نباید بهره مندی یک سویه باشد، بایستی شرایطی را فراهم کرد که اعضای انجمن بهره مند از امتیازات و مواهب مادی و معنوی حاصل از این اقدامات مشترک بشوند و همچنین فوایدی هم برای انجمن داشته باشد.

تجربه‌ی حداقلی خودم این است که برنامه‌ی درسی را به حوزه‌های مختلف باید برد. من یک سری تجاربی در رابطه با تولید محتوای الکترونیک برای کارخانه‌ها، برای بانک مرکزی، برای آموزش علوم پزشکی و نیز برای بعضی از سازمان‌ها داشتم و فکر می‌کنم که انجمن مطالعات برنامه‌ی درسی و رشته‌ی برنامه‌ی درسی نباید خودش را به نظام تعلیم و تربیت رسمی چه در آموزش عمومی، چه در آموزش تحصیلات عالی محدود کند و بخش‌های مختلف جامعه که به تخصص برنامه‌ی درسی نیاز دارند؛ باید همکاران به این سمت و سو بروند تا انشاءالله نتیجه‌ی مؤثرتر و با شمول بیشتری داشته باشیم.

سپاسگزارم از این فرصتی که در اختیار من گذاشتید تا بخشی از حرف‌های من شنیده شود و البته عذرخواهی می‌کنم بابت تأخیر و تشکر می‌کنم از پی‌گیری‌های مجدانه و چندین مرتبه‌ای سرکار خانم دکتر رفیعی. موفق و مسرور باشید.

می‌تواند نقش سازنده در این زمینه داشته باشند و هم موجبات به هر حال شناخته شدن و اشتهار انجمن در بین آحاد جامعه باشد و هم این که یک درآمدزایی مؤثری برای انجمن داشته باشند. به نظر من هر کسی در این پازل می‌تواند نقش آفرینی بکند و نقش ایفا بکند. اعضای انجمن بایستی دانشجویان را بیشتر با حیطه‌ی کاری انجمن آشنا کنند و مقدمات حضور آنها را فراهم نمایند.

۵- آقای دکتر شما به عنوان یکی از اساتید پیشکسوت و فعال این رشته از اقدامات و تجربیات خود بفرمایید. و بفرمایید اعضای هیأت مدیره انجمن در این دوره، چگونه می‌توانند فعالیت‌های انجمن را بیش از پیش در جهت اعتلای هرچه بیشتر این رشته به کار گیرند؟

البته در مورد سؤال آخر، اطلاق واژه‌ی پیش‌کسوت به بنده البته مقداری ثقیل است، از نظر معرفتی هنوز خودم را دانشجو تلقی می‌کنم و واقعاً هنوز حس وظیفه‌ی آموختن و یادگیری دارم. ولی

مدیریت انجمن، مدیریت مؤثر و اثربخش و بهتر است بگویم رهبری انجمن مطالعات برنامه‌ی درسی می‌تواند چنین شرایطی را فراهم بکند و چنین ظرفیت‌هایی را به عرصه‌ی ظهور برساند و این توانمندی و علمی را که در نزد استادان این رشته است را بالفعل بکند و هم اشتهار انجمن، هم اشتهار بیشتر اساتید و هم به جریان‌سازی و ثروت آفرینی کمک بکند.

۴- نقش دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، اساتید این رشته و به ویژه اعضای انجمن برای تحقق مأموریت اصیل رشته مطالعات چه خواهد بود؟

اعضای انجمن می‌توانند در تدوین و اجرای برنامه‌های انجمن، در بخش‌های مختلف صنعت، خدمات، کشاورزی، و حتی بهداشت نقش آفرینی کنند. چون همه‌ی این‌ها به هر حال به یک سری محتواهایی نیاز دارند که به نظرم مقوله‌ی - برنامه‌ی درسی است و اعضای انجمن

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

❖ شصت و نهمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۱۳ آذر ۱۴۰۲):

❖ در این جلسه گزارش عملکرد و اقدامات هیئت مدیره نهم از آغاز تاکنون در دستور کار قرار گرفت. در راستای دستور اصلی جلسه، آقای دکتر مرتضی کرمی، گزارشی از اقدامات و فعالیت‌های انجمن از زمان آغاز به کار هیئت مدیره نهم (۱۴۰۰/۱۲/۳) تاکنون ارائه دادند.

از جمله مهم‌ترین نکات این گزارش می‌توان به برگزاری ۶۸ جلسه هیئت مدیره با ۲۰۰ مصوبه (تا تاریخ ۶ آذر ۱۴۰۲)، ارتقای اعضای انجمن از ۲۸۵ نفر به ۴۸۹ نفر (تا هفته اول آذر ۱۴۰۲) و گزارش عملکرد انجمن با ذکر شماره جلسات بر اساس سه هدف راهبردی (مرجعیت علمی، مسئولیت اجتماعی و کنشگری در اشتغال دانش‌آموختگان) و سه توانمندسازی اصلی (مشارکت اعضا، توسعه منابع مالی، مدیریت فضای مجازی)

اشاره کرد.

❖ در این جلسه، ارائه گزارش ارزشیابی وزارت علوم از انجمن، پیگیری موضوع سازمان نظام از طریق آقای دکتر فتحی، برگزاری لایو با اساتید و بزرگان برنامه درسی و ارتباط گیری بیشتر گروه‌های مطالعاتی ویژه انجمن (سیگ‌ها) با اعضای انجمن و برگزاری برنامه‌های تخصصی توسط آن‌ها به تصویب رسید.

❖ هفتمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۲۰ آذر ۱۴۰۲):

❖ در این جلسه، گزارش رئیس کمیسیون توسعه و شعب انجمن درباره وضعیت تاسیس شعب جدید و سازمان نظام علوم تربیتی و تصویب داوران مرحله نهایی سومین جشنواره رساله برتر دکتر

شریعتمداری در دستور کار قرار گرفت.

❖ در راستای دستور اول جلسه، فعالیت شعب دارای مجوز، غیرفعال و نیمه فعال، برگزاری انتخابات شعبی که تاسیس آن‌ها تصویب شده است، بررسی مدارک استان‌های متقاضی برای ایجاد شعب و ایجاد بخش جدید

برای شعب استانی در سایت تصویب شد.

❖ همچنین در خصوص تاسیس سازمان نظام علوم تربیتی، بر پیگیری از طریق شورای عالی انقلاب فرهنگی و تشکیل کارگروه مربوطه و تصمیم‌گیری در این زمینه تاکید شد.

❖ هفتاد و یکمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۲۷ آذر ۱۴۰۲):

❖ در این جلسه گزارش آقای دکتر جمال الدینی (رئیس کمیسیون توسعه و شعب انجمن) از وضعیت شعب استانی انجمن، فعال سازی شعبه انجمن در استان اصفهان و فعال سازی شعبه انجمن در استان مازندران در دستور کار قرار گرفت.

❖ در راستای دستور اول جلسه؛ بر برگزاری انتخابات دو شعبه مربوط به استان های بوشهر و چهار محال و بختیاری بر اساس

❖ هفتاد و دومین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۴ دی ۱۴۰۲):

❖ در این جلسه تصویب داوران مرحله نهایی سومین جشنواره رساله برتر دکتر شریعتمداری، ارائه پروتکل برگزاری انتخابات شعب استانی انجمن از سوی آقای دکتر جمالدینی و گزارشی درباره ارزشیابی وزارت علوم از انجمن با تاکید بر تعیین نقاط قابل بهبود در دستورکار قرار گرفت.

❖ هفتاد و سومین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۱۱ دی ۱۴۰۲):

❖ در این جلسه بررسی درخواست تاسیس شعبه انجمن در استان آذربایجان شرقی و استان کرمانشاه، فعال سازی شعبه انجمن در استان هرمزگان و فعال سازی شعبه انجمن در استان کرمان در دستور کار قرار گرفت.

❖ در راستای دستور اول جلسه؛ آقای دکتر استاد حسنلو به نمایندگی از استان آذربایجان شرقی و آقای مبین رحیمی به نمایندگی از استان کرمانشاه در جلسه

شبهه نامه، حضور یکی از اعضای هیئت مدیره در انتخابات این دو شعبه، مشخص کردن انتظارات متقابل انجمن مرکزی و شعب استانی، نظارت دقیق بر برگزاری انتخابات شعب جدید توسط دکتر جمال الدینی و تدوین پروتکل برگزاری انتخابات شعب استانی بر اساس اساسنامه انجمن و اساسنامه تاسیس شعب تاکید شد.

❖ در راستای دستور دوم جلسه؛ وضعیت شعبه استان اصفهان با حضور آقای دکتر نیلی از دانشگاه اصفهان و حضور خانم دکتر کشتی آرای مورد بررسی قرار گرفت و بر میزبانی همایش بیست و یکم

❖ در راستای دستور اول جلسه، اعضای هیئت مدیره چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۴۰۲ را برای برگزاری جشنواره پیشنهاد دادند. همچنین ۶ داور پیشنهاد شد و مقرر شد ۴ داور نهایی از میان آنها انتخاب شود. در راستای دستور دوم جلسه، پروتکل برگزاری انتخابات شعب استانی انجمن مورد تایید هیئت مدیره قرار گرفت. همچنین تاکید شد تا پروتکل به اطلاع متقاضیان تاسیس شعب استانی (هیئت موسس) برسد و فرایند و مجوز برگزاری انتخابات و نکاتی که باید رعایت شود از

حضور یافتند و به معرفی اعضای هیئت موسس، برنامه ها و اهداف ایجاد شعبه پرداختند. هیئت مدیره انجمن با تاسیس شعبه در استان آذربایجان شرقی و استان کرمانشاه موافقت نمودند و بر عضوگیری، اعلام فراخوان، توجه به دستورالعمل برگزاری انتخابات و رعایت ضوابط آن و مشخص نمودن حیطه تخصصی فعالیت هر یک از دو شعبه فوق تاکید کردند.

❖ در راستای دستور دوم جلسه؛ آقای دکتر صابری نماینده استان کرمان به توضیح اقدامات پیشین این شعبه و همچنین فعالیت های آینده آن پرداخت و پس از آن اعضای هیئت مدیره بر استقبال از

انجمن در سال آینده در صورت موافقت دانشگاه اصفهان، فعال سازی شعبه توسط هیئت مدیره قبلی و برگزاری انتخابات جدید جهت تعیین نمودن هیئت مدیره جدید شعبه اصفهان و برخی موارد جزئی دیگر تاکید شد.

❖ در راستای دستور سوم جلسه؛ وضعیت شعبه انجمن در استان مازندران با حضور آقای دکتر صمد ایزدی بررسی شد و بر شروع فعالیت های شعبه توسط هیئت مدیره کنونی و ارائه برنامه به انجمن مرکزی در پایان سال و تصمیم گیری در خصوص برگزاری انتخابات جدید استانی در صورت لزوم بعد از ۶ ماه تاکید شد.

طریق هیئت مدیره با ارسال نامه رسمی به نهادهای مرتبط مورد توجه قرار گیرد.

❖ در راستای دستور سوم جلسه، خانم دکتر زهرا اسلامیان گزارشی از ارزشیابی وزارت علوم از عملکرد انجمن در سال ۱۴۰۱ در جلسه ارائه دادند و به بخش هایی که انجمن نیازمند بهبود دارد، اشاره کردند.

همایش شعبه کرمان و پیشنهاد برای طرح در کمیسیون پژوهش جهت تعیین نمودن تم همایش، انعکاس فعالیت های شعبه در سایت مرکزی انجمن، فعال سازی شعبه با ترکیب فعلی و زمینه سازی جهت برگزاری انتخابات تاکید کردند.

❖ در راستای دستور سوم جلسه؛ خانم دکتر بدری از سوی شعبه استان هرمزگان در جلسه حضور یافتند و هیئت مدیره انجمن بر آغاز فعالیت های شعبه استان هرمزگان در سطح استان با همکاری سایر دانشگاه ها، عضوگیری و تعیین حوزه تخصصی این شعبه تاکید کردند.

جلسات هیئت مدیره

۱۴۰۳، مشخص نمودن حوزه اصلی فعالیت شعبه و مواردی از این نوع تاکید کردند. در راستای دستور چهارم جلسه، اعضای هیئت مدیره پس از شنیدن صحبت‌های خانم دکتر کهندل، بر مشخص کردن حیطه تخصصی فعالیت در شعبه استان خراسان رضوی، تشکیل کمیته استانی معلمان، استفاده از ظرفیت‌های استانی، افزایش عضو و مواردی از این دست تاکید کردند. در این جلسه هم چنین موضوع خواهرخواندگی شعب انجمن جهت افزایش همکاری ها و ایجاد پویایی بیشتر شعب مطرح شد.

دستور دوم جلسه، هیئت مدیره به منظور فعال‌سازی بیشتر این شعبه بر انتشار فعالیت‌های شعبه (و کلیه شعب) در سایت انجمن، تمرکز شعبه بر محور برنامه درسی و دین، افزایش عضو در سطح استان، استفاده از ظرفیت دانشجویان بین‌المللی، تشکیل کمیته استانی معلمان و پیگیری جهت برگزاری همایش استانی و برخی موارد دیگر تاکید کردند.

❖ در راستای دستور سوم جلسه، هیئت مدیره پس از شنیدن صحبت‌های آقای دکتر قناتش و خانم دکتر کشاورزی، بر عضوگیری در سطح استان برای این شعبه، برگزاری انتخابات شعبه در اردیبهشت ماه

❖ **هفتاد و چهارمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۱۸ دی ۱۴۰۲):**

❖ در این جلسه تصمیم‌گیری درباره چگونگی ادامه فرایندهای برگزاری همایش بیستم انجمن، فعال‌سازی شعبه انجمن در استان قم، فعال‌سازی شعبه انجمن در استان فارس و فعال‌سازی شعبه انجمن در استان خراسان رضوی در دستور کار قرار گرفت.

❖ در راستای دستور اول جلسه، اعضای هیئت مدیره بر مشخص نمودن مکان و زمان جدید برای برگزاری بیستمین همایش سالانه انجمن تاکید کردند و پیشنهادهای مطرح شد. در راستای

پتانسیل همه دانشگاه‌های این استان، اقدام به عضوگیری طی دو ماه آینده به منظور زمینه‌سازی برای برگزاری انتخابات شعبه، تشکیل شعبه استانی کمیته معلمان و تعیین حوزه تخصصی در این شعبه استانی تاکید کردند.

دانشگاه الزهرا به عنوان گزینه اول برای برگزاری همایش بیستم پیشنهاد شد و مقرر شد با نامه نگاری شرایط برگزاری همایش بیستم در این دانشگاه مورد بررسی قرار گیرد. در راستای دستور دوم جلسه، اعضای هیئت مدیره پس از شنیدن سخنان آقای خروشی نماینده تاسیس شعبه در استان اردبیل، بر در نظر گرفتن

❖ **هفتاد و پنجمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۲۵ دی ۱۴۰۲):**

❖ در این جلسه تعیین میزبان جدید همایش بیستم انجمن و بررسی درخواست تاسیس شعبه انجمن در استان اردبیل در دستور کار قرار گرفت. در راستای دستور اول جلسه،

تربیت و بالندگی معلم»، ایجاد انتشارات انجمن و برگزاری جلسات سیگ‌ها، کمیته‌های مختلف معلمان و دیدارهای دوستانه در دفتر انجمن از جمله مصوبات قابل پیگیری انجمن بود.

برنامه‌های آینده در دستورکار قرار گرفت. همچنین مقرر شد نتیجه نظرسنجی مربوط به نقاط قابل بهبود انجمن در ارزشیابی ۱۴۰۱ وزارت علوم نیز اعلام و در دستور کار قرار گیرد.

❖ ایجاد سایت جدید برای نشریه «نظریه و عمل در برنامه درسی»، ایجاد نشریه جدید «مطالعات برنامه درسی در

❖ **هفتاد و ششمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۹ بهمن ۱۴۰۲):**

❖ در این جلسه گزارش آقای دکتر محسن آیتی از برگزاری سومین جشنواره رساله برتر دکتر علی شریعتمداری و بررسی نتایج نظرسنجی مربوط به اولویت بندی نقاط قابل بهبود انجمن جهت تعیین

جلسات هیئت مدیره

❖ **هفتاد و هفتمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۱۶ بهمن ۱۴۰۲):**

❖ در این جلسه بررسی چگونگی ارتباط انجمن با جامعه و بررسی درخواست نشریه «توسعه برنامه درسی» به منظور حمایت انجمن از آن نشریه در دستورکار قرار گرفت. در راستای دستور اول جلسه، هیئت مدیره بر تعیین چشم انداز بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت به منظور ارتباط با جامعه، بررسی برگزاری همایش با موضوع مردمی سازی برنامه درسی یا برنامه درسی و مردم در کمیسیون پژوهش، تشکیل تیم تولید محتوای الکترونیک،

❖ **هفتاد و هشتمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۲۳ بهمن ۱۴۰۲):**

❖ در این جلسه برقراری ارتباط انجمن با سایر انجمن های ملی و بین المللی و بررسی زمینه همکاری با انجمن ترویج علم ایران با حضور رئیس این انجمن سرکار خانم دکتر قدیمی در دستور کار قرار گرفت.

❖ **هفتاد و نهمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (۳۰ بهمن ۱۴۰۲):**

❖ هفتاد و نهمین جلسه هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با حضور آقای دکتر کرمی، آقای دکتر آیتی، خانم دکتر رفیعی، خانم دکتر کشتی آرای، خانم دکتر خزائی ۳۰ بهمن ماه ۱۴۰۲ به صورت الکترونیکی-برخط تشکیل شد

❖ به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ در این جلسه بررسی

پیشنهاد ایجاد حوزه تخصصی برنامه درسی و مردم، دعوت از انجمن ترویج علم و انجمن جامعه شناسی به منظور آشنایی با تجارب آن ها و رایزنی با موسسات انجام دهنده تولید محتوا، تولید محتوای قابل فهم توسط گروههای مطالعاتی ویژه انجمن(سیگ ها) به صورت هفتگی یا ماهانه و برخی موارد دیگر تاکید کردند.

❖ در راستای دستور دوم جلسه، هیئت مدیره با حمایت از نشریه «توسعه برنامه درسی» با افزودن چند بند به متن تفاهم نامه (پرداخت مبلغ ۱۰ میلیون تومان، ارزیابی سالانه مبتنی بر منشور نشر و کسب امتیاز لازم از سوی نشریه

❖ در راستای دستور اول جلسه، در بخش انجمن های ملی و داخلی، بر شناسایی انجمن های مرتبط با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران از سایت وزارت علوم و تدوین و انعقاد تفاهم نامه همکاری با تعدادی از این انجمن ها تاکید شد. همچنین در بخش انجمن های بین المللی، میزبانی از همایش بعدی انجمن IAACS و ایجاد فصل (Chapter) ایرانی در انجمن IAACS مورد تاکید و بررسی قرار گرفت.

نحوه برقراری ارتباط انجمن با دانشگاه ها، بررسی نحوه برقراری ارتباط انجمن با دانشجویان و دانش آموختگان و بررسی فهرست انجمن های علمی داخلی مرتبط با انجمن در دستور کار قرار گرفت.

❖ در ابتدای جلسه بر تعیین وضعیت برگزاری همایش بیستم انجمن و پیگیری آن از طریق دانشگاه تربیت دبیر و تربیت مدرس تاکید شد، همچنین پیشنهاد شد سه دانشگاه آزاد، تهران و فردوسی مشهد نیز مورد بررسی قرار

به منظور تمدید تفاهم نامه حمایت از نشریه) موافقت کردند. هم چنین مقرر شد آقای دکتر ایزدی پس از پیگیری موارد فوق و امضای تفاهم نامه توسط معاونت پژوهشی دانشگاه مازندران، تفاهم نامه را برای انجمن جهت امضاء ارسال نمایند.

❖ در این جلسه هم چنین با درخواست حمایت شعبه انجمن در استان مازندران از همایش ملی " مدار معلمی (رویکردها، چالشها، راهبردها)" که در تاریخ ۳۰ خرداد ۱۴۰۳ برگزار می شود، موافقت شد.

❖ در راستای دستور دوم جلسه، مقرر شد امکان برگزاری همایش با همکاری انجمن ترویج علم ایران در هیات مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی مورد بررسی قرار گیرد، کارگروهی با عنوان "کارگروه علوم تربیتی" در انجمن ترویج علم ایران ایجاد شود و همچنین نمونه های موفق ارتباط با جامعه و پاسخگویی به نیازهای اجتماعی از این انجمن در اختیار انجمن مطالعات برنامه درسی ایران قرار گیرد.

گیرند.

❖ دستور اول و دوم جلسه به دلیل عدم حضور همه اعضا به جلسه بعدی موکول شد.

❖ در راستای دستور سوم جلسه، مقرر شد بر اساس فهرست انجمن های علمی داخلی مرتبط با انجمن مطالعات برنامه درسی، هر یک از اعضا هیئت مدیره با یک انجمن علمی به نمایندگی از سوی انجمن جهت همکاری با آنها ارتباط برقرار نموده و زمینه های همکاری مشخص گردند.

پژوهشگران پراستناد برتر ISC در حوزه مطالعات برنامه درسی

❖ آقای دکتر احمدرضا نصر اصفهانی استاد تمام دانشگاه اصفهان (با ۱۴۲ استناد)، آقای دکتر حسن ملکی استاد تمام دانشگاه علامه طباطبایی (با ۱۳۵ استناد)، آقای دکتر ابراهیم میرشاه جعفری استاد تمام دانشگاه اصفهان (با ۱۳۳ استناد)، آقای دکتر رحمت الله مرزوقی استاد تمام دانشگاه شیراز (با ۱۳۱ استناد) و آقای دکتر محمدجواد لیاقت‌دار استاد تمام دانشگاه اصفهان (با ۱۲۰ استناد) در جمع پژوهشگران پراستناد برتر ISC در حوزه مطالعات برنامه درسی قرار گرفتند.

❖ انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، کسب این موفقیت را به تمامی این عزیزان تبریک گفته و آرزوی موفقیت‌های بیشتر و روزافزون را برای ایشان دارد.

❖ اسامی پژوهشگران پراستناد برتر (ISC) موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام) بر اساس نشریات ایرانی حوزه علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری اعلام شد که در این میان اسامی استادان گروه مطالعات برنامه درسی کشور به چشم می‌خورد.

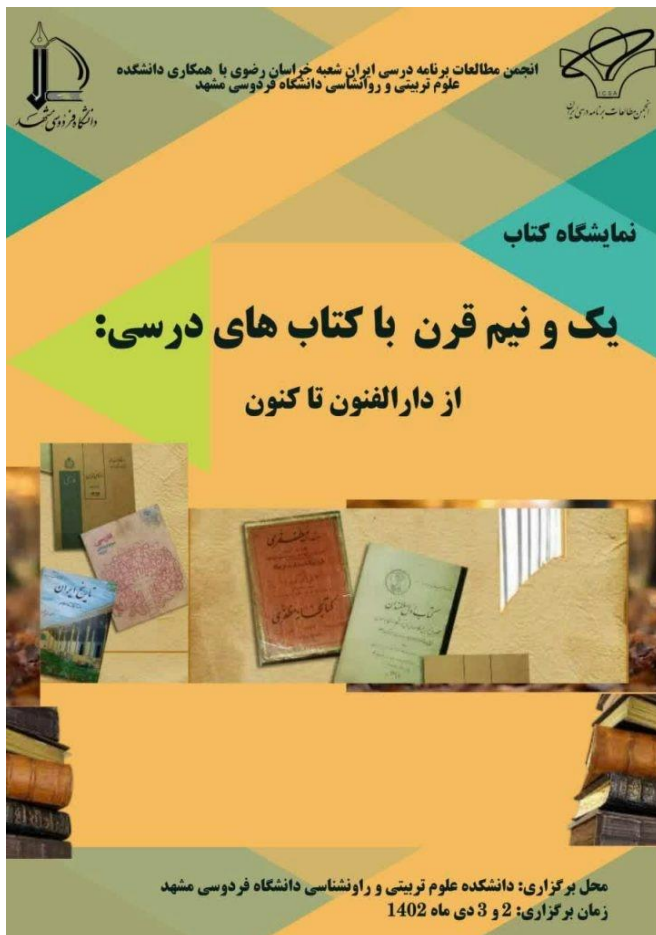
❖ به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ بر اساس آخرین نتایج رتبه‌بندی موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) در سال ۲۰۲۳ (۱۰ سال اخیر) آقای دکتر کوروش فتاحی واجارگاه، استاد تمام دانشگاه شهید بهشتی (با ۲۴۲ استناد)، آقای دکتر محمود مه‌محمدی، استاد تمام دانشگاه تربیت مدرس (با ۲۱۶ استناد)، آقای دکتر مهدی محمدی دانشیار دانشگاه شیراز (با ۱۸۸ استناد)، آقای دکتر مرتضی کرمی دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد (با ۱۶۱ استناد)،

نمایشگاه

((یک و نیم قرن با کتاب‌های درسی از دارالفنون تاکنون))

- ❖ در نمایشگاه «یک و نیم قرن با کتاب‌های درسی از دارالفنون تاکنون» صورت گرفت؛ معرفی بخشی از محتواها و کتاب‌های درسی و رویدادهای حوزه آموزش و پرورش از یک صد و پنجاه سال قبل تاکنون بود.
- ❖ آقای دکتر حسین جعفری ثانی، عضو هیئت علمی گروه علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد و عضو هیئت مدیره شعبه خراسان رضوی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در گفت‌وگو با انجمن در خصوص برپایی این نمایشگاه اظهار کردند: روزهای دوم و سوم دی ماه ۱۴۰۲ رویدادی در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد با عنوان «یک و نیم قرن با کتاب‌های درسی از دارالفنون تاکنون» با موفقیت برگزار شد و مورد استقبال گسترده و بی‌سابقه علاقه‌مندان از جمله دانشجویان در رشته‌های مختلف، معلمان، اساتید دانشگاه و پژوهشگران و گروه‌های مختلفی که به نوعی با موضوع کتاب‌های درسی مرتبط هستند، قرار گرفت.
- ❖ مجری برگزاری رویداد «یک و نیم قرن با کتاب‌های درسی از دارالفنون تاکنون» عنوان کرد: هدف از برگزاری این رویداد که در قالب یک نمایشگاه و طی دو روز به صورت فشرده برگزار شد،
- ❖ پنجاه سال قبل تاکنون
- ❖ نمایشگاه «یک و نیم قرن با کتاب‌های درسی از دارالفنون تاکنون» با همکاری انجمن مطالعات برنامه درسی ایران شعبه خراسان رضوی و دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد.
- ❖ مجری برگزاری رویداد «یک و نیم قرن با کتاب‌های درسی از دارالفنون تاکنون» عنوان کرد: هدف از برگزاری این رویداد که در قالب یک نمایشگاه و طی دو روز به صورت فشرده برگزار شد،

❖ وی افزود: بخش عمده‌ای از اهداف نظام‌های آموزش و پرورش معمولاً به دلایل مختلف از طریق کتاب‌های درسی محقق می‌شود و همواره کتاب درسی یک ابزار و عنصر اصلی برنامه درسی در نظام‌های آموزش و پرورش بوده و هست. بنابراین کتاب‌های درسی می‌تواند از جهت فنی، طراحی، سازماندهی محتوا، حجم محتوا و سایر اجزای یک کتاب و محتوای درسی نقش کلیدی در تحقق اهداف داشته باشد.

❖ دکتر جعفری ثانی خاطرنشان کرد: مطالعه و بررسی کتاب‌ها از زمان دور تاکنون می‌تواند جذاب باشد و همانطور که گفته شد استقبال بی‌نظیری به ویژه توسط دانشجویان رشته‌های مختلف از جمله رشته علوم تربیتی از مقطع کارشناسی تا کارشناسی ارشد و دکتری انجام شد. موضوعات و دغدغه‌های بسیاری در حین بازدید از نمایشگاه برای دانشجویان به وجود آمد که به عنوان مثال یکی از آن‌ها چگونگی روند تحول ارائه مفاهیم مختلف در کتاب‌های درسی طی این یکصد و پنجاه سال گذشته در ایران بود.

❖ وی در پایان افزود: در مجموع این رویداد، رویداد خوبی بود و امیدواریم در آینده با گستردگی بیشتر و در مکان و زمان وسیع‌تری برگزار شود.

❖ مجری برگزاری رویداد «یک و نیم قرن با کتابهای درسی از دارالفنون تاکنون» تصریح کرد: اگر به اولین رویدادهای آموزش و پرورش از تاسیس دارالفنون، مدارس رشدیه و... که می‌توان گفت شاید اولین مدارس به سبک مدارس جدید یا مدرن در عصر حاضر بود، برگردیم، پس از مرور کتاب‌های درسی و مورد بررسی قرار دادن محتوای آن‌ها، به نقش کتاب‌های درسی در آن زمان و حتی در حال حاضر پی می‌بریم؛ اگرچه امروزه محتوای کتاب‌های درسی ممکن است به طریقی غیر از یک کتاب با جلد معین و صفحات معین در اختیار یادگیرندگان قرار گیرد و از طریق ابزارهای مختلف و تکنولوژی‌ها و فناوری‌های نوین دسترسی به این کتاب‌ها وجود داشته باشد و شاید استقبال

معرفی شعبه قم و فعالیت‌های آن

نماینده آن‌ها هم در قم مشغول تحصیل هستند. برای اینکه بتوانیم با آن‌ها هم ارتباط خوبی داشته باشیم، سعی کردیم این قسمت را راه‌اندازی کنیم. آقای متولی هم مسئول امور نخبگان آنجا و عضو هیئت مدیره انجمن ما هستند. سعی کردیم از این طریق کمیسیونی به وجود بیاید تا بتوانیم مطالعات تفصیلی در این زمینه را شروع کنیم. امیدوار هستیم بتوانیم خلأهای موجود در این زمینه را جبران کنیم. کمیسیون‌های دیگر هم مشغول کار هستند و جلسات ماهانه ما هم برگزار می‌شود.

❖ استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم با بیان این‌که یک‌سری مشکلات اجرایی از جمله فرم‌ها، مسائل اداری، کارهای دبیرخانه و... داشتیم که بسترسازی شده، تصریح کرد: اکنون بیشتر به دنبال دو مقوله هستیم؛ یکی راه‌اندازی یک نشریه که بتواند خروجی کار ما را منعکس کند. در این خصوص با انجمن شعبه مرکزی هم مکاتبه داشتیم و پیشنهاد داده بودیم که در سه عنوان به ما کمک کنند، «برنامه‌ریزی نیازها و چشم‌اندازها»، «پژوهشنامه برنامه درسی و دین» که در قم بیشتر مورد تاکید هست و «مطالعات تحول بنیادین برنامه درسی». تا به حال نتوانستیم پاسخ درستی بگیریم اما ان‌شاءالله با هماهنگی می‌توانیم به نتیجه برسیم.

❖ مسئول شعبه انجمن در استان قم شعبه قم و فعالیت‌های آن را تشریح کرد؛

❖ دکتر سیفالله فضل‌اللهی قمشی، مسئول شعبه انجمن در استان قم به معرفی شعبه انجمن مطالعات برنامه درسی در استان قم و همچنین برنامه‌ها و اقدامات صورت گرفته و برنامه‌های پیش روی آن پرداخت.

❖ دکتر سیفالله فضل‌اللهی قمشی در گفت‌وگو با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در خصوص شکل‌گیری شعبه انجمن در قم اظهار کرد: ما از اواخر سال ۹۹ شروع به راه‌اندازی انجمن کردیم و قبل از سال ۱۴۰۰ به تقسیم مسئولیت‌ها و تعیین کمیسیون‌هایی که باید فعال می‌شدند پرداختیم. تمام اعضای هیئت مدیره را از طریق مجمع عمومی انتخاب کردیم، بنده به عنوان مسئول و آقای دکتر رئیسی به عنوان نائب رییس کار را شروع کردیم و تا الان کارها به خوبی پیش رفته است.

❖ وی به توضیح کمیسیون‌ها پرداخت و افزود: اکنون ۵ کمیسیون فعال داریم؛ عمده‌ترین آن کمیسیون آموزش هست که فعالیت‌های آموزشی را در سطح نیازهای استان برنامه‌ریزی و اجرا می‌کند و تاکنون ۳ کارگاه را اجرا کرده است. کمیسیون تطبیقی بین‌الملل دیگر کمیسیون است. در قم مراکز آموزشی عالی و حوزوی و دانشگاهی زیاد هستند از جمله جامعه‌المصطفی‌العالمیه که در بیش از ۷۰ کشور نماینده دارد و

- ❖ فضل‌اللهی قمشی خاطرنشان کرد: برای اینکه بتوانیم خودمان را در سطح استان و کشور مطرح کنیم، دنبال این بودیم یک همایش علمی برگزار کنیم، عنوان هم داده بودیم؛ اما با توجه به اینکه تغییر و تحولاتی در شعبه مرکزی اتفاق افتاد هنوز محقق نشده و دنبال این هستیم که با تصویبش به نتیجه برسیم.
- ❖ استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم اظهار کرد: خواهشی برای برگزاری نشست‌های استانی شعبه مرکزی به صورت برگزاری سالانه، ۶ ماهه ... هم داریم؛ قم خیلی دور از تهران نیست. این امر انعکاس خوبی دارد و سبب جا افتادن برنامه‌های ما در سطح استان خواهد شد. این آمادگی برای هماهنگی‌ها وجود دارد حتی اگر حضوری نباشد نیز استقبال می‌کنیم.
- ❖ فضل‌اللهی قمشی افزود: شروع فعالیت شعبه ما با مشکلاتی مواجه بوده که تداخلش با مسائلی مانند کرونا کمی باعث کندی شد؛ اما کار خوب پیش رفته است. آنچه برای ما در وهله اول مهم بود در واقع معرفی خودمان در استان قم بود که دستگاه‌ها ما را بشناسند. همه زیرساخت‌های لازم برای شروع فعالیت‌های علمی و گسترش دانش برنامه درسی در قم اتفاق افتاده. اکنون زمان رسمیت دادن به عضوگیری و دنبال کردن فعالیت‌های کمیسیون‌هاست تا بتوانیم به تولید هم برسیم.
- ❖ وی گفت: عضویت در شعبه به این صورت است که با هیئت مدیره قبلی رایزنی کردیم خواستیم اگر اجازه دهند خودمان ثبت‌نام کنیم چون تامین منابع مالی برای ما لازم بود؛ اما رسماً موافقت نشد و گفتند باید هماهنگ شود و انجمن مرکز ثبت‌نام‌ها صورت گیرد. ما باید اعضای پیوسته و وابسته را تفکیک کنیم و اجازه بگیریم که رسماً ثبت‌نام کنیم چون قبلاً در سایت ثبت‌نام کردیم بدون آنکه مبلغی دریافت کنیم اما اگر رسمیت پیدا کند فکر کنم بتوانیم ۵۰۰ نفر را به عضویت انجمن درآوریم. جلسه بعدی هیئت مدیره تصمیم خواهد گرفت که رقمی را پیشنهاد دهیم تا ظرف دو ماه آینده ثبت‌نام رسمی با هماهنگی شعبه مرکزی ان‌شاءالله انجام شود.
- ❖ وی به ظرفیت‌های بالای استان قم اشاره کرد و بیان کرد: حدود ۸۰ هزار دانشجو اکنون در دانشگاه‌های قم مشغول تحصیل هستند. در حوزه علوم تربیتی و روان‌شناسی در دانشگاه آزاد اسلامی قم، دانشگاه قم، دانشگاه فارابی مجموعاً حدود ۸ گرایش ارشد و دکتری علوم تربیتی داریم که مطالعات برنامه درسی یکی از آنهاست. برنامه‌ریزی آموزشی یکی دیگر و مدیریت آموزشی هم کنار آن کار خودش را انجام می‌دهد.
- ❖ مسئول شعبه انجمن در استان قم اضافه کرد: درخواست‌هایی هم داریم که بتوانیم سیستم‌های اداری و اجرایی شعبه مرکزی را در قم داشته باشیم چون هزینه کردن برای ایجاد این سیستم‌ها خیلی مطلوب نخواهد بود. ما باید یک واحد منسجم و یک‌پارچه داشته باشیم تا بتوانیم برای حوزه مطالعات برنامه درسی جهت تولید دانایی و بسترسازی برای نقشش در جامعه کاری بکنیم.
- ❖ فضل‌اللهی قمشی در خصوص حمایت‌ها از این شعبه عنوان کرد: از جمله مواردی که ما نیاز به حمایت شعبه مرکزی داریم، تخصیص فضا در سایت انجمن است؛ چرا که با انعکاس فعالیت‌های انجمن، انگیزه برای کار بیشتر می‌شود. تخصیص حوزه فعالیت‌های مشخصی برای استان متناسب با بافت و زمینه‌های محیطی و منطقه‌ای که بتواند قم را به عنوان یک محور در حوزه‌های از مطالعات برنامه درسی متمرکز کند تا به واسطه آن ظرفیت‌های استان قم تشخیص پیدا کند، از دیگر موارد است.
- ❖ وی به ظرفیت‌های بالای استان قم اشاره کرد و بیان کرد: حدود ۸۰ هزار دانشجو اکنون در دانشگاه‌های قم مشغول تحصیل هستند. در حوزه علوم تربیتی و روان‌شناسی در دانشگاه آزاد اسلامی قم، دانشگاه قم، دانشگاه فارابی مجموعاً حدود ۸ گرایش ارشد و دکتری علوم تربیتی داریم که مطالعات برنامه درسی یکی از آنهاست. برنامه‌ریزی آموزشی یکی دیگر و مدیریت آموزشی هم کنار آن کار خودش را انجام می‌دهد.

پیام تبریک انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به آقای دکتر بهروز مهرام به مناسبت ارتقای مرتبه علمی ایشان به استاد تمامی

❖ انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، ارتقای مرتبه علمی آقای دکتر بهروز مهرام، عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد به مرتبه استاد تمامی را به ایشان و جامعه فرهیخته علمی تبریک عرض می‌نماید. دکتر بهروز مهرام دارای مدرک دکتری تخصصی برنامه‌ریزی درسی و عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد است.

تبریک انجمن مطالعات برنامه درسی به دکتر رحمت‌الله مرزوقی به مناسبت عضویت در شورای عالی آموزش و پرورش

❖ انجمن مطالعات برنامه درسی ایران عضویت آقای دکتر رحمت‌الله مرزوقی عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز را در شورای عالی آموزش و پرورش به ایشان و جامعه فرهیخته علمی تبریک عرض می‌نماید. به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ رئیس جمهور در احکام جداگانه‌ای و با استناد به بند الف ماده ۸ و بندهای ۱۰، ۱۲، ۱۳ و ۱۴ ماده ۹ و در اجرای ماده ۱۱ لایحه قانونی تشکیل شورای عالی آموزش و پرورش مصوب سال ۱۳۵۸ (اصلاحی مورخ ۱۳۸۱.۷.۲۹ مجلس شورای اسلامی)، ۶ عضو جدید شورای عالی آموزش و پرورش را برای یک دوره ۴ ساله منصوب کرد که یکی از آنان دکتر رحمت‌الله مرزوقی عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز است.

پیام تبریک انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به آقای دکتر مقصود امین‌خندقی به مناسبت ارتقای مرتبه علمی ایشان به استاد تمامی

❖ انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، ارتقای مرتبه علمی آقای دکتر مقصود امین‌خندقی، عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد به مرتبه استاد تمامی را به ایشان و جامعه فرهیخته علمی تبریک عرض می‌نماید. دکتر مقصود امین‌خندقی دارای مدرک دکتری تخصصی برنامه‌ریزی درسی و عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد است.

اخبار تازه از جزییات برگزاری بیستمین همایش سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

۸ و ۹ اسفند ماه ۱۴۰۲ در دانشگاه علامه طباطبائی برگزار شود به دلیل وجود مشکلاتی در میزبانی همایش و انصراف دبیر علمی به تعویق افتاد. انجمن ضمن پوزش از اعضاء و علاقه مندان به دلیل این تغییر ناخواسته، تلاش خواهد کرد این همایش مهم را در اولین فرصت در سال ۱۴۰۳ برگزار نماید. مکان و زمان دقیق برگزاری همایش متعاقبا به اطلاع خواهد رسید.

❖ مهلت ارسال مقاله به بیستمین همایش ملی و سالانه انجمن با عنوان «برنامه درسی و عدالت» تا ۱۵ دی ماه تمدید گردید.

❖ دومین پیش نشست بیستمین همایش سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران (برنامه درسی و عدالت) با عنوان «برنامه درسی عدالت محور و مواجهه با مسائل حاشیه‌نشین» که قرار بود در تاریخ ۱۰ دی ماه برگزار شود، لغو گردید.

❖ دبیرخانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران اعلام کرد: «بیستمین همایش ملی انجمن به تعویق افتاد»

بیستمین همایش ملی و سالانه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با عنوان «برنامه درسی و عدالت» به دلیل وجود مشکلاتی در میزبانی همایش و انصراف دبیر علمی به تعویق افتاد. به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، بیستمین همایش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با عنوان «برنامه درسی و عدالت» که قرار بود در تاریخ

پیش نشست نخستین همایش بین‌المللی تعلیم و تربیت کودکان با نیازهای ویژه با تاکید بر برنامه درسی: «چالش‌های برنامه‌ریزی حوزه‌های موضوعی-مهارتی کودکان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه»

برنامه‌ریزی درسی دانشگاه پیام نور اصفهان، خانم دکتر صدیقه کاظمی استادیار برنامه درسی دانشگاه فرهنگیان و آقای دکتر محسن اصغری نکاح دانشیار روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی دانشگاه فردوسی مشهد به سخنرانی پرداختند.

این نشست به دبیری سرکار خانم دکتر مزگان فرحید سرپرست پژوهشگاه کودکان استثنایی روز چهارشنبه ۱۱ بهمن ماه ۱۴۰۲ ساعت ۹:۳۰ تا ۱۱:۳۰ با حضور علاقه‌مندان و متخصصان حوزه کودکان استثنایی در دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد.

پیش‌نشست نخستین همایش بین‌المللی تعلیم و تربیت کودکان با نیازهای ویژه با تاکید بر برنامه درسی با عنوان «چالش‌های برنامه‌ریزی حوزه‌های موضوعی-مهارتی کودکان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه» توسط پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش با همکاری دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار گردید.

به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ در این نشست آقای دکتر محمود سعیدی رضوانی دانشیار و مدیر گروه مطالعات برنامه درسی دانشگاه فردوسی مشهد، خانم دکتر نفیسه رفیعی استادیار

برگزاری سومین جشنواره دکتر علی شریعتمداری در بهمن ماه

از این جلسه استفاده کنند.
برنامه اجرایی سومین دوره انتخاب رساله های برتر دکتری رشته مطالعات درسی (جشنواره دکتر علی شریعتمداری) به شرح جدول زیر بود:

به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران: سومین دوره انتخاب رساله های برتر دکتری رشته مطالعات برنامه درسی، جشنواره دکتر علی شریعتمداری چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۴۰۲ ساعت ۱۴ در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تهران برگزار گردید. لازم به ذکر است که علاقه مندان به صورت مجازی نیز می توانستند

برنامه اجرایی سومین دوره انتخاب رساله های برتر دکتری رشته مطالعات برنامه درسی
جشنواره دکتر شریعتمداری

چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۴۰۲ ساعت ۱۴
دانشگاه تهران، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، سالن کوثر
لینک ورود به جلسه به صورت مجازی:
<https://vroom.um.ac.ir/icsa>

موضوع	زمان	ارائه کننده
تلاوت قرآن و سرود ملی	۱۴:۰۰ الی ۱۴:۱۰	دکتر مرتضی کریمی
سخنرانی ریاست انجمن	۱۴:۱۰ الی ۱۴:۲۰	دکتر رضا پورحسین
سخنان ریاست دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران	۱۴:۲۰ الی ۱۴:۳۰	مهندس مریمه شریعتمداری
سخنرانی	۱۴:۳۰ الی ۱۴:۳۵	دکتر محسن آینی
گزارش دبیر جشنواره	۱۴:۳۵ الی ۱۴:۴۰	دانش آموخته منتخب ۱
ارائه رساله منتخب ۱	۱۴:۴۰ الی ۱۵:۰۰	دکتر ترگس کشی آری- دکتر جواد حاکمی- دکتر مصطفی قادری- دکتر فرهاد سراجی
نظرات داوران برای رساله منتخب ۱	۱۵:۰۰ الی ۱۵:۱۰	دانش آموخته منتخب ۱
دفاعیات دانش آموخته منتخب ۱	۱۵:۱۰ الی ۱۵:۱۵	دانش آموخته منتخب ۱
ارائه رساله منتخب ۲	۱۵:۱۵ الی ۱۵:۲۵	دانش آموخته منتخب ۲
نظرات داوران برای رساله منتخب ۲	۱۵:۲۵ الی ۱۵:۳۵	دکتر ترگس کشی آری- دکتر جواد حاکمی- دکتر مصطفی قادری- دکتر فرهاد سراجی
دفاعیات دانش آموخته منتخب ۲	۱۵:۳۵ الی ۱۵:۴۰	دانش آموخته منتخب ۲
ارائه رساله منتخب ۳	۱۵:۴۰ الی ۱۵:۵۰	دانش آموخته منتخب ۳
نظرات داوران برای رساله منتخب ۳	۱۵:۵۰ الی ۱۶:۰۰	دکتر ترگس کشی آری- دکتر جواد حاکمی- دکتر مصطفی قادری- دکتر فرهاد سراجی
دفاعیات دانش آموخته منتخب ۳	۱۶:۰۰ الی ۱۶:۲۰	دانش آموخته منتخب ۳
ارائه رساله منتخب ۴	۱۶:۲۰ الی ۱۶:۲۵	دانش آموخته منتخب ۴
نظرات داوران برای رساله منتخب ۴	۱۶:۲۵ الی ۱۶:۴۵	دکتر ترگس کشی آری- دکتر جواد حاکمی- دکتر مصطفی قادری- دکتر فرهاد سراجی
دفاعیات دانش آموخته منتخب ۴	۱۶:۴۵ الی ۱۷:۰۰	دانش آموخته منتخب ۴
نظر نهایی داوران	۱۷:۰۰ الی ۱۷:۱۰	
اعلام نتایج و اعطای جوایز	۱۷:۱۰ الی ۱۷:۲۰	تیم داری

تذکره: اعلان مغرب به اذان تهران ساعت ۱۷:۴۱ خواهد بود.

گزارش برگزاری دوره سوم جشنواره انتخاب رساله دکتری برتر (مرحوم دکتر شریعتمداری) بهمن ماه ۱۴۰۲

🌀 بازنگری آیین نامه:

بر حسب تجارب به دست آمده در برگزاری دو دوره قبلی جشنواره، بازنگری در آیین نامه انتخاب رساله دکتری برتر در رشته مطالعات برنامه درسی در دستور کار هیأت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران قرار گرفت و پس از بررسی های لازم و مشورت با مجریان دوره های قبل و همچنین لحاظ نقطه نظرات مطرح شده، نسخه نهایی در جلسه پنجاه و پنجم هیئت مدیره نهم انجمن مورخ ۱۲/۰۴/۱۴۰۲ به تصویب رسید.

🌀 انتخاب دبیر جشنواره:

در جهت اجرای دور سوم، در جلسه پنجاه و پنجم هیئت مدیره نهم انجمن مورخ ۱۲/۰۴/۱۴۰۲ هیأت مدیره انجمن، دکتر محسن آیتی عضو هیأت علمی دانشگاه بیرجند به عنوان دبیر جشنواره انتخاب شد.

🌀 جدول زمان بندی:

جدول زمان بندی اولیه به شرح زیر برای اجرا تنظیم شد:

مهلت ارسال آثار به دبیرخانه انجمن	۱۰ آبان ۱۴۰۲
مرحله اول داوری	از ۱۱ آبان تا ۹ آذر ۱۴۰۲ (یک ماه)
مرحله دوم داوری	از ۱۱ آذر تا ۲۲ آذر ۱۴۰۲ (حدود ۲ هفته)
مرحله سوم داوری از	۲۴ آذر تا ۲۸ آذر ۱۴۰۲ (۵ روز)
روز برگزاری	۲۹ آذرماه

فراخوان جهت ارسال آثار، طی ایمیل رسمی به مدیران گروه های آموزشی مجری دکتری ارسال شد. از آنجا که تعداد آثار دریافتی به دبیرخانه انجمن محدود و کمتر از حد انتظار بود، به ناچار مهلت از ۱۰/۰۸/۱۴۰۲ تا ۲۰/۰۸/۱۴۰۲ تمدید شد و تماس تلفنی با کلیه مدیران گروه های آموزشی در دستور کار قرار گرفت.

ردیف	نام و نام خانوادگی	دانشگاه	عنوان رساله
۱	احمد ابراهیمی	دانشگاه اصفهان	شناسایی و تبیین راهبردهای یاددهی یادگیری متناسب با ویژگی‌های نسلی دانشجویان دوره‌ی کارشناسی مشغول به تحصیل در سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹
۲	احمد عربی	دانشگاه شهید رجایی	بهبود عملکرد، درگیری و نگرش دانش‌آموزان ششم ابتدایی به درس ریاضی از طریق نمونه‌سازی مشارکتی بازی‌های آموزشی دیجیتال با رویکرد تفکر طراحی
۳	الهام یوسفی همدانی	دانشگاه اصفهان	آینده نگاری برنامه درسی دوره ابتدایی در ایران در افق ۱۴۱۵
۴	آرزو وسیلی	دانشگاه آزاد اصفهان	واکاوی گفتمان حرفه‌ای گرای در دوره کارورزی پزشکی به منظور ارائه مدل مفهومی جهت آموزش پزشکان
۵	آمنه صدر	دانشگاه خوارزمی	طراحی الگوی برنامه درسی هنر مبتنی بر رویکرد چند فرهنگی در دوره اول متوسطه و اعتباریابی آن
۶	پرنیان تقی پور حویزی	دانشگاه هرمزگان	آسیب شناسی تربیت دموکراتیک (در ساحت تربیت سیاسی و اجتماعی) در آموزش و پرورش ایران از منظر برنامه‌های آماده سازی معلمان
۷	حسین استاد حسن لو	دانشگاه تبریز	طراح و اعتبارسنجی محیط یادگیر مبتنه بر شیبه ساز در آموزش پرستار
۸	حسین لطفی	دانشگاه شهید رجایی	طراحی و اعتبارسنجی الگوی برنامه درسی علوم تجربی متوسطه اول بر مبنای رویکرد نظریه کنشگر - شبکه در محیط یادگیری مبتنی بر شبکه
۹	رسول پوررضا	دانشگاه پیام نور تهران	تأثیر آموزش ذهنیت فلسفی بر افزایش اثربخشی مؤلفه‌های آموزش مجازی دانشجویان
۱۰	زهرا ابوالحسینی	دانشگاه تهران	طراحی الگوی اجرای برنامه درسی کار و فناوری مبتنی بر تفکر طراحی در دوره متوسطه اول
۱۱	سارا شهبایی	دانشگاه تربیت مدرس	طراحی برنامه درسی تربیت شهروندی دیجیتال با رویکرد تلفیقی در دوره متوسطه
۱۲	سعید اسدپور	دانشگاه شهید رجایی	طراحی و اعتبارسنجی الگوی برنامه درسی زبانه محور با-تأکید بر ارتباط گرای برای آموزش علوم تجربی دوره اول متوسطه
۱۳	سعیده سادات موسوی	دانشگاه فردوسی مشهد	طراح و ارزیابی اثربخش محیط یادگیر مهارت‌ها بالنده دستیاران بهبود مبتنه بر محیط تکلیف محور با تلفیق فناوری و اقمیت مجاز
۱۴	سمیه گلکاری	دانشگاه بیرجند	طراحی الگوی برنامه درسی تربیت رسانه ای دانشجویان معلمان
۱۵	شهرام حسن زاده	دانشگاه شیراز	تبیین کمی و کیفی اثربخشی دوره های آموزش گردشگری در استان هرمزگان
۱۶	شیرین داوری	دانشگاه تربیت مدرس	طراحی برنامه درسی ویژه آموزش سالمندان با الهام از رویکرد گفت و شنودی ولا و سنجش اثربخشی آن
۱۷	طاهره احمدی	دانشگاه الزهرا	تبیین الگوی شایستگی معلم به مثابه یادگیرنده مادام العمر در نظام آموزش و پرورش ایران و اعتبار
۱۸	علی برائی	دانشگاه فردوسی مشهد	استلزام‌های برنامه درسی روح افزا مبتنی بر دیدگاه جان میلر برای دوره ابتدایی نظام آموزش و پرورش ایران
۱۹	غلامعلی سیفی	دانشگاه فردوسی مشهد	تحلیل و نقد آراء منتقدان غربی معاصر برنامه درسی در خصوص تربیت دینی و معنوی و تجلی آن در نظریه برنامه درسی
۲۰	فاطمه زهرا رضایی	دانشگاه خوارزمی	ساحت هنر و زیبایی شناسی در اوان کودکی: طراحی و تدوین برنامه درسی
۲۱	فاطمه شرزهئی	دانشگاه پیام نور تهران	طراحی و اعتباریابی الگوی هیبریدمک برای دانش‌آموزان دوره متوسطه (مطالعه موردی: مدرسه سیمما)
۲۲	فاطمه نادری	دانشگاه بیرجند	طراحی الگوی برنامه درسی مبتنی بر شخص‌سازی یادگیری در آموزش و پرورش دوره دوم ابتدایی
۲۳	فرزانه دیمه کار حقیقی	دانشگاه شیراز	توسعه چارچوب برنامه درسی با رهیافت حیات طیبه در آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران: پژوهش چند مطالعه ای ترکیبی
۲۴	فریدون رمضی	دانشگاه آزاد علوم تحقیقات تهران	طراحی و اعتباریابی الگوی برنامه درسی مسئله‌محور در درس ریاضی دوره ابتدایی
۲۵	مرضیه معتمدی محمدآبادی	دانشگاه اصفهان	تدوین چارچوب برنامه درسی سواد رسانه ای برای دانشگاه فرهنگیان
۲۶	مریم خدارحمی	دانشگاه علامه طباطبایی	طراحی و اعتباریابی مدلی برای حمایت از شکل گیری دانش موضوعی-تربیتی (PCK) در میان نومعلمان
۲۷	مریم رضایی	دانشگاه شهید رجایی	طراحی و اعتبارسنجی الگوی برنامه درسی تلفیقی (علوم، فناوری، مهندسی، ریاضی) در دوره ابتدایی (تدوین و اجرای نمونه‌ای در پایه پنجم ابتدایی)
۲۸	مریم سادات فخریم پور	دانشگاه شیراز	دوست داشتنی ترین خوشنظم معلم در نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران: رویکرد ترکیبی
۲۹	مریم ضیائی	دانشگاه آزاد اصفهان	طراحی و اعتبار بخشی الگوی بازنگری برنامه درسی ریاضیات
۳۰	منصوره ایران نژاد	دانشگاه خوارزمی	طراحی و اعتبارسنجی الگوی برنامه درسی آغاز خدمت برای نومعلمان دور ابتدایی با تأکید بر توسعه حرفه ای
۳۱	مهديه السادات میررحیمی	دانشگاه الزهرا	طراحی و اعتباریابی چارچوب برنامه درسی گردشگری پایدار در آموزش عالی ایران- مطالعه ترکیبی
۳۲	میثم غلامپور	دانشگاه بیرجند	طراحی الگوی برنامه درسی تربیت اخلاقی دانشجویان معلمان دانشگاه فرهنگیان به انضمام دلالت های تدوین
۳۳	ناهید مهرجو	دانشگاه آزاد تهران جنوب	طراحی الگوی برنامه درسی ریاضی دوره ابتدایی با رویکرد زیبایی شناسی و تأثیر آن بر خلاقیت دانش آموزان
۳۴	نسرین عیدی	دانشگاه آزاد تهران جنوب	طراحی الگوی برنامه درسی رشته مهندسی نفت مبتنی بر دانشگاه نسل چهارم
۳۵	نقیسه عباسپور اصفهانی	دانشگاه تربیت مدرس	طراحی الگوی بهینه برنامه درسی سواد مالی برای دانش‌آموزان دوره متوسطه اول جمهوری اسلامی ایران

فرایند داوری:

فهرست داوران جشنواره طبق شرایط مندرج در آیین نامه توسط دبیر جشنواره به هیأت مدیره انجمن پیشنهاد و در شصت و نهمین جلسه هیئت مدیره نهم انجمن مورخ ۰۶/۰۹/۱۴۰۲ به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

مرحله اول و دوم:

دانشگاه‌های سطح ۱:

مرتبۀ علمی	نام دانشگاه	
دانشیار	دانشگاه اصفهان	۱
دانشیار	دانشگاه تهران	۲
استاد تمام	دانشگاه علامه طباطبایی	۳
دانشیار	دانشگاه شهید بهشتی	۴

سایر دانشگاه‌ها:

مرتبۀ علمی	نام دانشگاه	
دانشیار	دانشگاه آزاد	۱
استادیار	دانشگاه خوارزمی	۲
دانشیار	دانشگاه الزهرا	۳
دانشیار	دانشگاه پیام نور	۴
دانشیار	دانشگاه شهید رجایی	۵
استاد تمام	دانشگاه بوعلی	۶

توضیح: پس از اعلام انصراف آقای دکتر محمدی از دانشگاه شیراز، آقای دکتر طهماسب زاده از دانشگاه تبریز جایگزین شدند.

فهرست پیشنهادی داوران مرحله نهایی نیز در هیأت مدیره انجمن مطرح و پس از مذاکره با افراد پیشنهادی در نهایت ۴ نفر داور مرحله نهایی به شرح زیر مورد تصویب هیأت مدیره انجمن قرار گرفت:

- ✓ جناب آقای دکتر جواد حاتمی از دانشگاه تربیت مدرس
- ✓ جناب آقای دکتر مصطفی قادری از دانشگاه علامه طباطبایی
- ✓ جناب آقای دکتر فرهاد سراجی از دانشگاه تهران
- ✓ سرکار خانم دکتر کشتی آرای از دانشگاه آزاد

فرایند و نتایج داوری:

در این مرحله طبق آیین نامه چکیده ها توسط داوران طبق آیتم های مشخص شده در آیین نامه داوری شد و آثاری که حداقل ۱۸ امتیاز از ۳۰ امتیاز را کسب کرده بودند به مرحله دوم داوری یافتند. در این مرحله ۱۵ رساله حائز شرایط ورود به مرحله دوم داوری قرار گرفتند (کدهای ۶۴، ۵۵، ۵۷، ۴۹، ۳۹، ۵۱، ۴۵، ۴۴، ۶۷، ۷۳، ۵۳، ۳۵، ۳۷، ۴۳، ۶۶).

در مرحله دوم داوری متن رساله بدون نام برای داوران ارسال شد. در این مرحله بر اساس ضوابط مندرج در آیین نامه، سقف امتیاز ۱۰۰ در نظر گرفته شده است. ۶۰ امتیاز داوری داوران طبق فرم مندرج در آیین نامه و سقف ۴۰ امتیاز برای آثار عینی. شرط راه یافتن به مرحله بعد، کسب حداقل ۶۰ امتیاز (از ۱۰۰ امتیاز) است. ۴ رساله به مرحله نهایی راه یافتند.

برگزاری جشنواره:

با توجه به مشکلات سفارش و تهیه تندیس جشنواره، عملاً برگزاری جشنواره به تاریخ ۴ بهمن ماه ۱۴۰۲ موکول شد. جشنواره از ساعت ۱۴ عصر روز چهارشنبه مورخ ۴/۱۱/۱۴۰۲ با حضور دبیر جشنواره، داوران مرحله نهایی (که در هفتاد و دومین جلسه هیأت مدیره نهم انجمن مورخ ۴/۱۰/۱۴۰۲ مشخص شدند)، معاون محترم پژوهشی دانشکده جناب آقای دکتر حاتمی، مدیر محترم گروه علوم تربیتی دانشکده جناب آقای دکتر جوادی پور، جمعی از اعضاء هیأت علمی دانشکده خانم مهندس شریعتمداری (فرزند استاد ارجمند مرحوم دکتر علی شریعتمداری) و حضور حدود ۴۰ نفر از دانشجویان و علاقه مندان در سالن کوثر دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران و نیز به صورت مجازی برگزار شد و ساعت ۱۸ خاتمه یافت. اجرای مراسم را خانم دکتر خزاعی عضو محترم انجمن برعهده داشتند.

نتیجه داوری مرحله نهایی به شرح زیر اعلام شد:

رتبه	نام	عنوان رساله
اول	خانم مریم رضائی	طراحی و اعتبارسنجی الگوی برنامه درسی تلفیقی استم (علوم، فناوری، مهندسی، ریاضی) در دوره ابتدایی (تدوین و اجرای نمونه‌ای در پایه پنجم ابتدایی)
دوم	آقای احمد ابراهیمی	شناسایی و تبیین راهبردهای یاددهی‌یادگیری متناسب با ویژگی‌های نسلی دانشجویان دوره‌ی کارشناسی مشغول به تحصیل در سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نفرات اول و دوم، لوح تقدیر و تندیس جشنواره را دریافت کردند و نفرات بعدی، به عنوان برگزیدگان جشنواره لوح تقدیر دریافت کردند.

برگزیده	آقای میثم غلام‌پور	طراحی الگوی برنامه درسی تربیت اخلاقی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان به انضمام دلالت‌های تدوین
برگزیده	خانم پرنیان تقی‌پور حویزی	آسیب شناسی تربیت دموکراتیک (در ساحت تربیت سیاسی و اجتماعی) در آموزش و پرورش ایران از منظر برنامه‌های آماده سازی معلمان

مصاحبه با خانم دکتر مریم رضائی نفر اول سومین جشنواره دکتر علی شریعتمداری

با عرض سلام خدمت همه خوانندگان فصلنامه خبری انجمن مطالعات برنامه درسی، اینجانب مریم رضائی، سال ۱۳۸۱ کارشناسی دبیری فیزیک از دانشگاه خوارزمی را دریافت کردم. دوازده سال دبیر فیزیک در منطقه رباط کریم بودم، ادامه تحصیل دادم و دکتری رشته برنامه ریزی درسی از دانشگاه شهید رجایی را در سال ۱۴۰۰ گرفتم. بعد از دوازده سال تدریس فیزیک به دلیل انتقالی به شهر تهران وارد مقطع ابتدایی شدم و ۹ سال هم در پایه پنجم تدریس کردم و در حال حاضر مامور در دانشگاه فرهنگیان هستم و تدریس می‌کنم. این معرفی را از این بابت عرض کردم که موضوع پایان نامه ام را بر اساس تجارب و علائقم در دوره ابتدایی و دبیرستان انتخاب کردم.

۱) دستاورد و نتیجه کاربردی رساله شما چیست؟

موضوع پایان نامه من در رابطه با اجرای برنامه های درسی استم (علوم- فناوری- مهندسی- ریاضی) تلفیقی در مدارس ابتدایی یا به صورت فوق برنامه بود که کاملاً موضوع نو و جدیدی است. از نظر فراهم کردن مبانی نظری و بررسی پیشینه پژوهشها و برنامه های اجرا شده در دنیا، این پایان نامه اطلاعات بسیار خوبی فراهم کرده است و پژوهشگران دیگر می توانند بر اساس نتایج رساله من و با استفاده از مبانی نظری ارائه شده در رساله، برنامه های درسی استم تلفیقی را در مقاطع مختلف طراحی و اجرا نمایند و اثر بخشی این برنامه ها به عنوان مثال بر پیشرفت تحصیلی در ریاضی یا علوم، هویت شغلی، هویت مهندسی، خلاقیت، علاقمندی به علوم تجربی و... را بررسی

کنند.

در دنیا از سال ۲۰۰۰ تاکنون، علاقمندی به این برنامه های درسی به شدت گسترش پیدا کرده که بخش مهمی از این توجه به دلیل نیاز به تربیت نیروی کار ماهر در قرن بیست و یکم است اما آنچه مخصوصاً مورد توجه آموزشگران در دوره ابتدایی بوده، استفاده مقتدم از این برنامه ها به منظور غنی کردن تجربیات یادگیری و تلاش در جهت طراحی برنامه های تلفیقی بوده است.

همچنین وزارت آموزش و پرورش در سالهای اخیر در مقطع متوسطه شروع به برگزاری مسابقات استم و استیم در بین معلمان کرده است، به این معنی که معلمان علوم و ریاضی و کار و فناوری و هنر، در مدارس برنامه های درسی تلفیقی استم یا استیم طراحی می کنند و در کلاسهایشان به اجرا در می آورند و این برنامه ها در جشنواره های سالانه مورد داوری و نقد و بررسی قرار می گیرد، مطالب این پایان نامه از نظر نظری و عملی راهنمای خیلی خوبی برای معلمان و علاقمندان در سراسر کشور خواهد بود.

در دنیا خیلی از برنامه های استم با حمایت بخش خصوصی و بخش صنعت به صورت فوق برنامه در موزه های علم، پارکهای علم و فناوری و پژوهش سراهای دانش آموزی اجرا می شوند و امیدوارم از رساله من و دیگر دوستانی که در این مورد پژوهش خواهند کرد استفاده شود تا واقعا به طور علمی و عمیق این برنامه ها اجرا شود و اجرای برنامه ها به لحیم کاری و اتصال قطعات تقلیل پیدا نکند. بررسی تطبیقی که میان برنامه های درسی رسمی و غیر رسمی استم آمریکا، سنگاپور و

فنلاند انجام دادیم، به منظور پیدا کردن درسهایی برای نظام آموزشی ایران بوده تا با بهره گیری از تجارب کشورهای پیشرو، بتوانیم به طراحی برنامه های درسی استم تلفیقی پردازیم، در مقایسه تطبیقی رویکرد ما نگاه به شرایط ایران و بهره گیری از تجارب جهانی بوده است تا به قول معروف دوباره به دنبال اختراع چرخ نباشیم!

جنبه نوآوری در پژوهش من این است که برای اولین بار در کشور:

* الگوی مفهومی برنامه درسی استم تلفیقی برای دوره ابتدایی ارائه شده است. این الگو بر اساس عناصر دهگانه الگوی اکر ارائه و اعتبار سنجی شده است.

* در شکل گیری این الگو مبانی نظری بر اساس سنتز پژوهی منابع پژوهشی مربوطه و بررسی تطبیقی برنامه های درسی استم در آمریکا، سنگاپور، فنلاند بدست آمده است.

* این پژوهش به عرصه عمل نیز توجه داشته است و گامهای اجرایی کردن این برنامه ها در کشور ایران بر اساس پژوهشهای مربوطه، مطالعه تطبیقی تجارب کشورهای پیشرو در این زمینه و مصاحبه با دست اندرکاران ایرانی استم تلفیقی تعریف شده اند.

* محقق چندین پروژه استم تلفیقی را طراحی و در کلاس خود در پایه پنجم به اجرا درآورده و از خلال بررسی تجارب عملی خود در قالب پژوهش روایی، فرصتها و چالشهای اجرای این برنامه های درسی را بررسی کرده است.

۲) به نظر شما ملاک و معیار انتخاب رساله شما به عنوان رساله برتر در جشنواره دکتر شریعتمداری چه بود؟

من فکر می‌کنم اصیل و واقعی بودن موضوع پژوهش مهم است و جنبه نوآوری موضوع و استفاده از روش تحقیق مناسب مورد توجه بوده و دغدغه مندی محقق نسبت به نحوه اجرا و تلاش در جهت اجرایی کردن برنامه به صورت نمونه ای و کوچک ممکن است مد نظر بوده باشد.

۳) برای دانشجویان علاقمندی که می‌خواهند در جشنواره رساله برتر دکتری گام بردارند به نظر شما باید از کجا و چگونه شروع کنند؟

به نظرم باید در ابتدا موضوع را درست انتخاب کنند، موضوع پژوهش باید واقعی و اصیل و معنا دار باشد و بر اساس علایق خودشان انتخاب کنند. هر دانشجویی در حوزه ای که تجربه دارد و علاقمند است باید موضوع انتخاب کند. اساتید هم البته در راهنمایی دانشجویان نقش مهمی دارند و امیدوارم برگزاری چنین جشنواره هایی موجب شود اساتید هم نسبت به موضوعات رساله ها وسواس بیشتری به خرج دهند، گاهی در رشته ما هر چقدر عنوان رساله غیرقابل فهم تر باشد، خودمانی بگویم قلمبه، سلمبه تر باشد بیشتر مورد پسند قرار می‌گیرد. من به دانشجویها توصیه می‌کنم که اگر واقعا خودشان علاقمند هستند و خودشان می‌خواهند پژوهششان را پیش ببرند! (متاسفانه بازار پایان نامه نویسی در میدان انقلاب هم داغ است)؛ به این فکر کنند که این رساله آبروی علمی آنها است و فقط یک بار به عنوان رساله دکتری پایان نامه خواهند نوشت، لذا هم در انتخاب موضوع و هم در انتخاب روش پژوهش بسیار تحقیق کنند و با اساتید و افراد مختلف مشورت کنند، حوزه ارتباط خودشان را به

استاد راهنما و مشاور محدود نکنند و خلاصه برای کار خودشان ارزش قائل باشند و ناامید نشوند. انجام رساله در واقع مشق یک پژوهش واقعی است و قرار است از درسهایی که در انجام رساله می‌گیریم در پژوهشهای بعدی خودمان استفاده کنیم، امیدوار ماندن و با وجود سختی‌ها، ارزشهای پژوهشی و ارزشهای اخلاقی را رعایت کردن کار سختی است ولی همیشه سختی‌ها می‌گذرند و سرسختان می‌مانند.

۴) چه اقداماتی را برای انجام رساله پیشنهاد می‌کنید که دانشجویان اصلا انجام ندهند؟

اولین چیزی که به نظرم می‌رسد سرقت علمی است، وقتی ما از یک مقاله یا رساله استفاده می‌کنیم یا حتی از یک متن کتاب یا مقاله ترجمه شده استفاده می‌کنیم، موظف هستیم که منبع مورد استفاده را ذکر کنیم که متاسفانه خیلی از اوقات این کار را انجام نمی‌دهیم و این خشت اول را که کج می‌گذاریم به نظر من کل پژوهش زیر سوال می‌رود، رعایت اخلاق پژوهشگری به نظر من خیلی مهم است.

وقتی می‌دانیم روش تحقیق نامناسب است، زیر بار نرویم، با استادهایمان گفت و گو کنیم، بحث کنیم، حتی ممکن است مدت زمانی از شروع تحقیق شما هم گذشته باشد ولی لازم است اگر به این نتیجه رسیدیم که باید روش تحقیق را اصلاح کنیم یا تغییر بدهیم حتما این کار را بکنیم، مخصوصا در پژوهشهای کیفی، شما در طی مسیر پژوهش باید خیلی عمیق و دقیق عمل کنید.

از داده سازی و داده های غیر واقعی باید پرهیز کنید، من در دوره ارشد، پژوهش کمی بود و فرضیه ای که برای پژوهش داشتم، تایید نشد، که البته دلایل را بعدها متوجه شدم که انتشار عمل

آزمایشی رخ داده بود، در واقع گروه گواه بدون این که من بدانم تحت آموزشهایی شبیه آنچه من در گروه آزمایش انجام داده بودم، قرار گرفته بودند، به هر دلیلی فرضیه ما رد شود، حق نداریم داده سازی کنیم، بچه ها به خاطر چاپ مقاله و این که مجلات اکثرا علاقمند به چاپ مقالاتی هستند که به نتیجه رسیده باشند، گاهی در داده ها تغییرات ایجاد می‌کنند که با روح پژوهشگری در تضاد است، یکی از ارزشهای علم، ابطال پذیری است و ابطال فرضیه ها به اندازه تایید فرضیه ها، اگر پژوهش درست انجام شود، ارزشمند است.

تمام مسائلی را که جزء منشور اخلاقی پژوهشگری است باید رعایت کنیم که مهمترین آن صداقت در ارائه نتایج است، در این صورت ما می‌توانیم ادعا کنیم که پژوهشگر هستیم در غیر اینصورت نوشته های ما ارزشی نخواهند داشت و تاثیر گذار نخواهند بود.

دکتر نرگس کشتی آرای رئیس کمیسیون پژوهش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران اهم فعالیت های این کمیسیون را در سال ۱۴۰۲ به شرح ذیل اعلام داشت:

کمیسیون ۸ جلسه را در تاریخ های ۲۵ اردیبهشت، ۱ خرداد، ۲۲ خرداد، ۵ تیر، ۱۰ مهر، ۱۵ آبان، ۲۷ آذر و ۱۶ بهمن برگزار کرد. این جلسات با حضور و مشارکت اعضای کمیسیون پژوهش که عبارتند از آقای دکتر مهر محمدی، آقای دکتر آبتی، آقای دکتر پوشنه، آقای دکتر خسروی، خانم دکتر نیک نام، خانم دکتر آل مراد، خانم دکتر احمدی و خانم دکتر رفیعی دبیر کمیسیون پژوهش و سایر اساتید مدعو به صورت آنلاین برگزار گردید. اهم اقدامات انجام شده در این جلسات شامل:

۱- تصمیم گیری پیرامون مجله چهارم انجمن با عنوان مطالعات برنامه درسی در تربیت و بالندگی معلم (Curriculum studies in teacher education & Development) در محورهای:

- (۱) رویکردهای برنامه درسی در تربیت معلم (دیدگاههای مشاهیری چون شواب، شون، شولمن و...)
- (۲) رویکردهای برنامه درسی در تربیت

- معلم (اقلیم، جغرافیا، با تاکید بر تاریخ تربیت معلم)
- (۳) سیاستگذاری در تربیت و بالندگی معلم
  - (۴) کارورزی و کارآموزی در برنامه درسی تربیت و بالندگی معلم (سیر تحول، تجربیات و...)
  - (۵) سیر تحول برنامه درسی در تربیت معلم ایران و جهان
  - (۶) دوره های تحصیلی در تربیت و بالندگی معلم
  - (۷) انواع برنامه های درسی در تربیت و بالندگی معلم (چند پایه، آموزش عشایری، فنی و حرفه ای و...)
  - (۸) برنامه های درسی متکی بر فرهنگ و زمینه در تربیت و بالندگی معلم
  - (۹) جذب، نگهداشت و بالندگی معلم در ایران و جهان
  - (۱۰) ارزشیابی برنامه های درسی در تربیت و بالندگی معلم
  - (۱۱) آینده پژوهی در تربیت و بالندگی معلم
  - (۲۱) مطالعات تطبیقی در تربیت و بالندگی معلم
  - (۳۱) دانش مورد نیاز معلم (دانش پداگوژی محتوا (pck)
  - (۱۴) معلم و برنامه درسی برآمده از سند تحول
  - (۵۱) توسعه همه جانبه معلم در ابعاد تکنیکی، فنی، رهایی بخش و انتقادی
  - (۶۱) برنامه درسی و تجارب زیسته دانشجو معلمان
  - (۷۱) نقادی برنامه های درسی در تربیت و بالندگی معلم
  - (۸۱) کیفیت اجرای برنامه های درسی در تربیت و بالندگی معلم
  - (۹۱) برنامه درسی پنهان در تربیت و

بالندگی معلم

با سردبیری دکتر علیرضا عصاره استاد دانشگاه شهید رجایی و مدیر داخلی دکتر رحمت اله خسروی استادیار دانشگاه فرهنگیان زنجان و هیئت تحریریه مجله شامل دکتر محمود مهرمحمدی، دکتر موسی پور، دکتر عصاره، دکتر سرکار آرائی، دکتر عراقیه، دکتر امام جمعه، دکتر عطاران، دکتر خلیل غلامی، دکتر قادری، دکتر کشتی آرای، دکتر خسروی.

۲- بررسی و تصمیم گیری پیرامون تم اصلی همایش بیست و یکم انجمن و پیشنهاد دانشگاه میزبان به هیئت مدیره که عناوین بررسی شده عبارتند از:

- (۱) برنامه درسی و توسعه کشور
- (۲) دین، اخلاق، معنویت و برنامه درسی
- (۳) رشد، توسعه فردی اجتماعی و برنامه درسی
- (۴) اخلاق، قانون، ارزش ها و برنامه درسی
- (۵) چالش ها و چشم اندازهای نسل پیش رو و برنامه درسی
- (۶) برنامه درسی و آینده پیش رو و یا نسل پیش رو و برنامه درسی آینده

۳- بررسی و تصمیم گیری پیرامون تم اصلی سومین همایش برنامه درسی و اشتغال که در سال ۱۴۰۳ به میزبانی دانشگاه مازندران با دبیری علمی دکتر ایزدی برگزار خواهد شد. تم اصلی همایش برنامه درسی و پرورش شایستگی های اشتغال پذیری، مصوب شد لازم به ذکر است در این جلسه دکتر مرتضی کرمی دبیر علمی همایش اول به میزبانی دانشگاه فردوسی مشهد و دکتر محمدرضا نیلی دبیر علمی همایش دوم به میزبانی دانشگاه اصفهان حضور داشتند.

نخستین نشست تخصصی از سلسله نشست‌های معلم و برنامه درسی با عنوان «تدریس مبتنی بر پژوهش»

کمیته مرکزی معلمان برگزار می‌کند
اولین نشست کمیته مرکزی معلمان
به مناسبت هفته ی پژوهش

نشست
تدریس مبتنی بر پژوهش

آقای محسن فلاحت داری
رئیس کمیته مرکزی معلمان

دکتر رحمت اله خسروی
عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان

دکتر نرگس کشی آرای
عضو هیات علمی بازنشسته دانشگاه آزاد اسلامی

شرکت برای معلمان و عموم علاقمندان آزاد است
https://www.skyroom.online/sh_bahonar5/icsa-committee-of-teachers
به همراه صدور گواهی برای شرکت کنندگان

در فضای اسکای روم

زمان برگزاری: | شنبه ۲ دی ماه
ساعت ۱۹:۳۰ الی ۲۱

نخستین نشست تخصصی از سلسله نشست‌های معلم و برنامه درسی با عنوان «تدریس مبتنی بر پژوهش» به مناسبت هفته پژوهش توسط کمیته مرکزی معلمان انجمن مطالعات برنامه درسی ایران برگزار گردید. به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ این نشست با حضور خانم دکتر نرگس کشتی آرای عضو هیات علمی بازنشسته دانشگاه آزاد اسلامی، آقای دکتر رحمت الله خسروی عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان و آقای محسن فلاحت داری رئیس کمیته مرکزی معلمان در تاریخ شنبه دوم دی ماه از ساعت ۱۹:۳۰ تا ۲۱ در فضای اسکای روم برگزار شد.

دومین نشست تخصصی از سلسله نشست‌های معلم و برنامه درسی با عنوان «نگاهی به ارزشیابی کیفی - توصیفی در نظام آموزشی دوره ابتدایی»

کمیته مرکزی معلمان وابسته به انجمن مطالعات برنامه درسی ایران برگزار میکند

نشست تخصصی
«نگاهی به ارزشیابی کیفی - توصیفی در نظام آموزشی دوره ابتدایی»

دکتر بهمن قره داغی
پژوهشگر حوزه ارزشیابی کیفی - توصیفی

دکتر رحمت اله خسروی
عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان

دکتر سمیرا مستعلی
عضو کمیته مرکزی معلمان (دبیر نشست)

شرکت برای معلمان دانشجو معلمان و عموم علاقمندان آزاد است
به همراه صدور گواهی برای شرکت کنندگان

لینک ورود به جلسه در اسکای روم
https://www.skyroom.online/cbism_2024/arzeshyabi

زمان برگزاری دوشنبه ۹ بهمن ۱۴۰۲
ساعت ۱۸-۱۹/۳۰

<https://t.me/TeachersCC>
<https://eitaa.com/joinchat/2561868431C12c8a33fae>

دومین نشست تخصصی از سلسله نشست‌های معلم و برنامه درسی با عنوان «نگاهی به ارزشیابی کیفی - توصیفی در نظام آموزشی دوره ابتدایی» توسط کمیته مرکزی معلمان، وابسته به انجمن مطالعات برنامه درسی ایران برگزار شد.

به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ این نشست با حضور دکتر رحمت‌الله خسروی عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان و دکتر بهمن قره داغی پژوهشگر حوزه ارزشیابی کیفی - توصیفی و به دبیری دکتر سمیرا مستعلی عضو کمیته مرکزی معلمان در تاریخ دوشنبه ۹ بهمن ماه از ساعت ۱۸ تا ۱۹:۳۰ در فضای اسکای روم برگزار گردید.

• کانال کمیته مرکزی معلمان در ایتا:

<https://eitaa.com/joinchat/2561868431C12c8a33fae>

• کانال کمیته مرکزی معلمان در تلگرام:

<https://t.me/TeachersCC>

کاربرد هوش مصنوعی در پژوهش‌های تربیتی

سلیمان‌نژاد به سخنرانی پرداختند.

این نشست به صورت حضوری در تاریخ چهارشنبه ۲۰ دی ماه ساعت ۱۳ تا ۱۷ و به صورت مجازی چهارشنبه ۲۷ دی ساعت ۱۳ تا ۱۷ برگزار در دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران برگزار شد.

نشست «کاربرد هوش مصنوعی در پژوهش‌های تربیتی» توسط کمیسیون آموزش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران با همکاری انجمن علمی علوم تربیتی دانشگاه تهران برگزار شد.

به گزارش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران؛ در این نشست آقای دکتر فرهاد سراجی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران با همکاری آقایان سعید بختیاری، جواد عبدیایی و امیر مهدی

کمیسیون آموزش
انجمن مطالعات برنامه درسی ایران
با همکاری انجمن علمی علوم تربیتی دانشگاه تهران
برگزار می‌کند:

کاربرد هوش مصنوعی در پژوهش‌های تربیتی

دکتر فرهاد سراجی
عضوهیئت علمی دانشگاه تهران
با همکاری آقایان:
سعید بختیاری
جواد عبدیایی
امیر مهدی سلیمان‌نژاد

حضوری چهارشنبه ۲۰ دی ماه
ساعت ۱۳ الی ۱۷
مجازی چهارشنبه ۲۷ دی
ساعت ۱۳ الی ۱۷

دانشکده روان‌شناسی و علوم
تربیتی دانشگاه تهران

سرمایه گذاری

حضوری: ۵۰۰ هزار تومان
مجازی: ۴۰۰ هزار تومان

۳۰٪ تخفیف
برای اعضای انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

شماره کارت انجمن مطالعات برنامه درسی ایران
۵۸۵۹۸۳۷۰۰۳۹۴۳۵۳

با ارائه گواهی نامه معتبر

ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر

۰۹۱۹۰۹۱۲۹۸۷

خاطرم هست زمانی که آقای دکتر شریعتمداری مشکل پنجره های باز را در اجلاس انجمن ایرانی تعلیم و تربیت، تابستان سال ۱۳۷۸ مطرح کردند و طرح این مسئله منجر به بحث و جدل طرفین، یعنی همکاران ما در وزارت آموزش و پرورش از یک طرف و از طرف دیگر مدیران و اساتید دانشکده های علوم تربیتی شد، که در نهایت همگی بالاتفاق به این نتیجهی مهم رسیدند که علت العلل این وقایع عدم مشارکت وزارت آموزش و پرورش و دانشگاه ها (عمدتاً دانشکده های علوم تربیتی) بوده است. این نکته نیز مطرح شد که در طول فرایند تغییر نظام آموزش متوسطه دوم به ترمی واحدی از سال ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۷، این امکان وجود داشت که همایش های مشترک برگزار شود و مشکلات و چالش های تغییر نظام آموزش متوسطه مورد بحث های کارشناسی قرار می گرفت. به هر حال این خاطره صرفاً بخاطر تاکید بر اهمیت مشارکت این دو نهاد است که متأسفانه اکنون نیز کم رنگ است و منجر به خسارت طرفین می شود.

البته نظام آموزش متوسطه در سال ۱۳۷۹ به سالی واحدی تغییر کرد و مسئلهی پنجره های باز حل شد. لکن، مزایا و دستاورد هایی که می توانست هم برای دانشکده های علوم تربیتی و هم مدارس و وزارت آموزش و پرورش به دست آید، به دلیل نهادینه نشدن مشارکت، به دست نیامده است. از یکطرف مدارس و مسائل آموزش و پرورش بستر مناسب تحقیقات و پژوهش برای دانشجویان و دانشگاه ها و از طرف دیگر، نتایج پژوهش های دانشجویان تحصیلات تکمیلی در رشته های پیش دبستانی، دبستانی، برنامه ریزی آموزشی و برنامه ریزی درسی و نیز مدیریت آموزشی و دیگر رشته های مرتبط می توانست برای حل مشکلات عدیدهی آموزش و پرورش راهگشا باشد. شاید برخی از راهکارهای ذیل تا حدودی مشارکت مورد بحث را تحقق بخشد:

راهکارها

۱. تعامل بیشتر دانشکده های علوم تربیتی کشور با یکدیگر از طریق برگزاری اجلاس مدیران و معاونت ها و مدیران گروه ها (هیئت رئیسه دانشکده ها):

با توجه به این دغدغه و نیاز از سال ۱۳۸۰ و در زمان ریاست دانشکده تلاش کردم تا با رؤسای دانشکده های علوم تربیتی دانشگاه های مختلف در راستای این هم افزایی و تقویت رشته های دانشکده علوم تربیتی در سطح کشور اقدام کنم. از روسای دانشکده علوم تربیتی شیراز، الزهرا، مشهد، تبریز، شهید بهشتی، خوارزمی، اهواز، علامه طباطبایی دعوت شد تا در اجلاس روسای دانشکده های علوم تربیتی شرکت کنند. این همایش سالی دو بار با هدف همفکری و تعامل میان دانشکده های علوم تربیتی و هم افزایی در رفع مشکلات مشترک دانشکده ها برگزار می شد.

در این یادداشت کوتاه که به همت جناب آقای دکتر محمدجواد لیاقت دار استاد برنامه ریزی درسی دانشگاه اصفهان به رشته تحریر درآمده است، تلاش می شود ضرورت و چگونگی مشارکت دانشکده های علوم تربیتی سراسر کشور، مورد واکاوی مختصری قرار گیرد. و با مشارکت بیشتر متخصصان تعلیم و تربیت راهبری شود.

فصلنامه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران شما را به مطالعه یادداشت ویژه این شماره دعوت می کند:

اینجانب طی سال ها فعالیت و همکاری آموزشی با دانشگاه های مختلف، از جمله دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان از سال ۱۳۶۹، دانشگاه اصفهان از سال ۱۳۷۰ و همکاری با مراکز تربیت معلم اصفهان از سال ۱۳۶۵ و مراکز آموزش مدیریت دولتی از سال ۱۳۷۸ و تجارب مدیریتی از جمله در سال ۱۳۷۸ به عنوان معاونت پژوهشی دانشکده علوم تربیتی و سال ۱۳۸۰ به عنوان رئیس دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه اصفهان یکی از مسائل کلیدی و اساسی رشته و دانشکده های علوم تربیتی را خدمتتان عرض میکنم.

در تمامی این سال ها تعامل بین دانشگاه و آموزش و پرورش از طریق برگزاری جلسات و نشست های مختلفی چون اجلاس سالانهی انجمن ایرانی تعلیم و تربیت و سایر اجلاس ها و نشست های علمی با هدف شناسایی مسائل آموزشی و ایجاد هم افزایی بیشتر بین صاحب نظران در آموزش عالی و آموزش و پرورش صورت می گرفت، لکن یک پیوند و مشارکت پایدار و ناگسستگی بین دانشکده های علوم تربیتی و وزارت آموزش و پرورش وجود نداشته است.

مشارکت دو نهاد می تواند تا حد زیادی امیدوار کننده و مشکل گشا باشد. اینجانب در همین راستا در سال ۱۳۸۰ یا ۱۳۸۱ (درست خاطر نیست) اجلاس مشابهی با مشارکت همکاران ستادی در وزارت آموزش و پرورش و همکاران علوم تربیتی سراسری کشور در محل دانشکده علوم تربیتی دانشگاه اصفهان ترتیب دادم که در قالب کارگروه‌های متعدد برگزار شد و منجر به تعامل و ارتباط نزدیک‌تر همایش مدیران با ایشان شد. توافقات خوبی نیز صورت گرفت در قالب همکاری وزارت آموزش و پرورش از یک طرف و روسای دانشکده‌ها از طرف دیگر که البته قبل از امضای توافق متاسفانه ایشان در اثر حادثه‌ای به رحمت ایزدی پیوستند.

بنابراین در این هم‌افزایی و تعامل سازنده بین دانشکده‌های علوم تربیتی تلاش شد تا به رشد رشته‌های دانشکده و اساتید دانشکده‌های خودمان به صورت جمعی همفکری شود و اقداماتی هم در این مسیر برداشته شد، از جمله اینکه در آن زمان کمک به ارتقای مربیان دانشکده‌های علوم تربیتی در اولویت قرار گرفت (با استفاده از بخشنامه ۱۱۰۰ وزارت علوم). همچنین با حمایت معاونت پژوهشی وزارت عتف مقرر شد تا دانشکده‌های علوم تربیتی و روانشناسی به ترتیب اولویت از بودجه ارزی تجهیز آزمایشگاه‌ها بهره‌مند شوند. به‌رحال هم‌افزایی دانشکده‌ها می‌تواند بخشی از مشکلات دانشکده‌ها را حل نماید.

۲. تعامل بیشتر گروه‌های علوم تربیتی کشور از طریق برگزاری اجلاس دو سالانه:

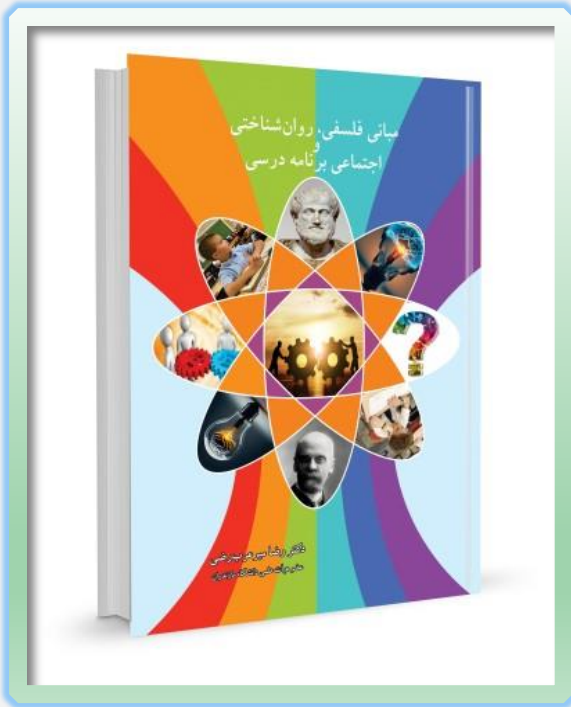
لازم به ذکر است که برخی دانشگاه‌ها فاقد دانشکده علوم تربیتی هستند. لکن دارای گروه‌های علوم تربیتی در قالب دانشکده‌های علوم انسانی هستند. این گروه‌ها نباید فراموش شوند. تعامل و همفکری همه گروه‌های علوم تربیتی کشور می‌تواند مشکل گشا باشد.

۳. در مرحله بعد شایسته است دانشکده‌های علوم انسانی و علوم پایه و فنی مهندسی در هریک از دانشگاه‌ها هم‌افزایی در راستای ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی دانشجویان خود داشته باشند.

۴. خاطره‌ای از مرحوم فرزانه جناب آقای مهندس علاقه‌مندان عرض کنم. ایشان در سال ۱۳۷۹ در محل دانشگاه شهید رجایی تهران از روسا و معاونت‌های دانشکده‌های علوم تربیتی سراسر کشور دعوت کردند تا طی اجلاس دو روزه پیرامون چگونگی تعمیق و مشارکت بین آموزش و پرورش و دانشکده‌های علوم تربیتی همفکری و تبادل نظر صورت گیرد. کارگروه‌های متعددی را نیز تعریف کرده بودند، از نیروهای ستادی وزارت نیز در این کارگروه‌ها بودند. یکی از مسائلی که این مرد بزرگ و بزرگوار مطرح نمود این بود که رشته‌های کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی آموزشی، مدیریت آموزشی و دیگر رشته‌های مرتبط در دانشکده‌های علوم تربیتی چند سالی است که در دانشگاه‌ها دایر است و از ما به عنوان آموزش و پرورش انتظار می‌رود تا از نتایج پژوهش‌های انجام شده (پایان‌نامه‌ها) استفاده کنیم. ایشان در این همایش متواضعانه از دانشکده‌ها درخواست نمودند تا پالایشی انجام دهند که آن دسته از پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌ها که از اهمیت و صحت بالایی برخوردار بوده و در ضمن مرتبط با مشکلات وزارت آموزش و پرورش و مدارس هستند توسط دانشکده‌ها به وزارت آموزش و پرورش و نیز ادارات کل آموزش و پرورش استانها معرفی شوند. نکته مورد نظر بنده، همین حساسیت و دغدغه این مرد بزرگوار است که به خوبی تشخیص داده بود که

روانشناختی و اجتماعی برنامه درسی در کلامی مختصر در آن است که تصمیم گیران برنامه درسی در هر سطحی نیاز دارند فیلسوف، روان‌شناس و جامعه‌شناس باشند.

♦ **عنوان کتاب :** مبانی فلسفی، روان‌شناختی و اجتماعی برنامه درسی
♦ **مؤلف:** دکتر رضا میرعرب رضی
♦ **ناشر:** انتشارات آبیژ
♦ **سال چاپ:** ۱۴۰۲ (اول)

♦ **خلاصه:** این کتاب در چهار فصل برای دانشجویان رشته برنامه‌ریزی درسی در دوره تحصیلات تکمیلی به عنوان منبع درس «مبانی فلسفی، روانشناختی و اجتماعی» و در درس‌های «اصول و مبانی برنامه درسی»، «طراحی و تدوین برنامه درسی» می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. همینطور مطالعه این کتاب برای معلمان، تصمیم‌گیران و تدوین‌کنندگان برنامه درسی، مسئولین و مدیران آموزشی و مجریان برنامه‌های درسی توصیه می‌شود و برای کسانی که قصد دارند با دانش پایه و چارچوب‌های برنامه درسی آشنا شوند، نیز مطالعه این کتاب سودمند خواهد بود. ضرورت آگاهی از مبانی فلسفی،

مفهوم‌سازی و نظریه‌پردازی دست بزند؟ خواندن این کتاب را به دوستان مطالعه پیرامون علوم انسانی و اجتماعی پیشنهاد می‌کنیم.

♦ **عنوان کتاب :** روایت معلمان الهام بخش و شاگردپرور در دانشگاه ها، از کتاب به ساز ستاره رقصیدن

♦ **مؤلف:** محمدرضا نیستانی
♦ **ناشر:** انتشارات یار مانا، اصفهان

♦ **سال چاپ:** ۱۴۰۱

♦ **خلاصه:** کتاب به ساز ستاره رقصیدن، تأملی در مفهوم‌سازی، نظریه‌پردازی و قلمروآفرینی در علوم انسانی و اجتماعی است. نویسنده این کتاب به تحلیل و واکاوی آثار سالیان خودش پرداخته است. او کوشیده است تا تجربه‌های شخصی‌اش در حوزه نوشتن را به پرسش بگیرد و همه فرازونشیب‌های آن را به تصویر بکشد. پرسش اصلی محمدرضا نیستانی در این کتاب، این است که آیا توانسته است در نوشته‌هایش، در حد و اندازه یک کار تجربی، پدیده‌های اجتماعی و انسانی را در بستری عمیق‌تر و همه‌جانبه‌تر کنکاش و جست‌وجو کند و از خلال آن‌ها به

♦ **عنوان کتاب:** مبانی و اصول برنامه ریزی درسی

♦ **مؤلفین:** دکتر محمدرضا کرامتی، دانشیار دانشگاه تهران

♦ ۶. مشارکت افراد ذی نفع

♦ ۷. تحلیل شرایط

♦ **ناشر:** سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها

(سمت)

♦ ۸. ترسیم چشم انداز

♦ **سال چاپ:** ۱۴۰۱ (دوم)

انداز

♦ ۱۰. تدوین برنامه درسی راهبردی

♦ **خلاصه:** فهرست مطالب کتاب:

♦ ۱۱. تدوین برنامه درسی عملیاتی

♦ **فصل اول:** مفهوم شناسی برنامه درسی و برنامه ریزی درسی

♦ ۱۲. مشخص کردن وظایف مجریان و آموزش تخصصی قبل از

♦ **تعریف برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی و برنامه ریزی درسی**

اجرا

♦ **چالشهای موجود در زمینه کاربرد واژه برنامه درسی و برنامه ریزی**

♦ ۱۳. اجرای نهایی برنامه درسی

درسی

♦ **ویژگیهای برنامه ریزی درسی سطوح هدفهای آموزشی و جایگاه**

برنامه ریزی آموزشی و درسی

♦ ۱۵. ارزشیابی نهایی

♦ **انواع، سطوح و عناصر برنامه درسی**

♦ ۱۶. پژوهش جامع (نهایی)

♦ **فصل دوم:** تاریخچه برنامه ریزی درسی در جهان و ایران

♦ **فصل هفتم:** ارزیابی برنامه درسی

♦ **فصل سوم:** مبانی فلسفی، جامعه‌شناختی، اقتصادی، روانشناختی و

♦ **مفهوم ارزیابی برنامه درسی و روند تحول آن**

♦ **کاربرد ملاک‌ها، نشانگرها و استانداردها در ارزیابی برنامه درسی**

دینی برنامه ریزی درسی

♦ **ارزیابی کارایی، اثربخشی و بهره‌وری برنامه درسی**

♦ **فصل چهارم:** رویکردهای برنامه درسی

♦ **از نظر دایره المعارف برنامه درسی، سیلر، الکساندر و لوئیس، میلر،**

♦ **نقشها و اصول و الگوهای ارزیابی برنامه درسی**

♦ **شوبرت، آیزنر و والانس، مک نیل، وایلز و بوندی، دال،**

♦ **ارزیابی عملکرد یادگیرندگان، مدیران و کارکنان و معلمان و**

♦ **اورنشتاین و هانکینز، استارک و لاتوگا، دیاموند، فانو، کوپر و پالته،**

سویگیریهای مرتبط

♦ **کاتر، دان و بنت، کونراد و پرات، بارت و کوآته، فاول و لوی،**

♦ **فصل هشتم:** سند برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران

هالیبرتون، ریزوماتیک

♦ **مفهوم شناسی، روند و اهداف برنامه درسی ملی**

♦ **فصل پنجم:** تلفیق: رویکرد جدید برنامه درسی

♦ **مبانی سند برنامه درسی ملی و نقد و ارزیابی آن**

♦ **مفهوم، مبانی و ابعاد برنامه درسی تلفیقی**

♦ **رویکردهای مختلف برنامه درسی تلفیقی**

♦ **تلفیق برنامه درسی، تفکر فعال، یادگیری، سنجش و رشته‌های**

علمی (دانش)

♦ **فرآیند برنامه درسی تلفیقی و نقش دستیار معلم**

♦ **مدارس استثنایی و برنامه درسی تلفیقی**

♦ **یک نمونه عملی از برنامه درسی تلفیقی**

♦ **محدودیتهای اجرای برنامه درسی تلفیقی**

♦ **فصل ششم:** فرآیند برنامه ریزی درسی

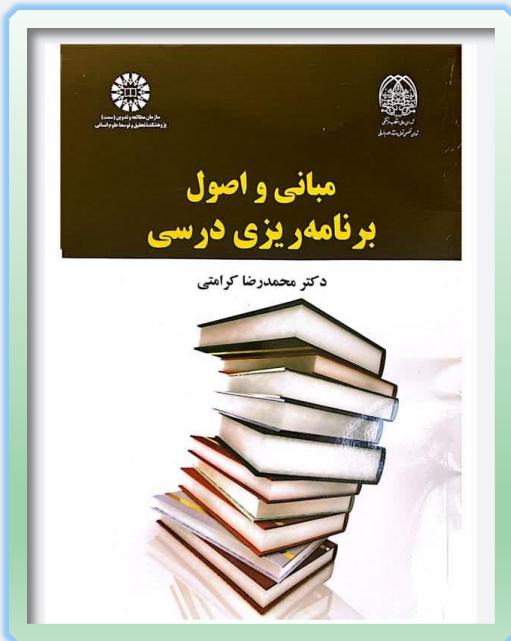
♦ **۱. جلب موافقت رهبران ملی و محلی**

♦ **۲. تشکیل تیم ناهمگون برنامه ریزی**

♦ **۳. توافق اعضاء تیم در زمینه نحوه انجام کار**

♦ **۴. درس گرفتن از تجارب قبلی**

♦ **۵. بررسی محیط بیرونی و درونی**

یک نکته و یک تجربه

در این قسمت که به همت جناب آقای حسین سرلک معاون آموزگار ابتدایی، عضو انجمن مطالعات درسی ایران و عضو فصلنامه خبری مطالعات درسی ایران به رشته تحریر درآمده است، تلاش می شود دورنمای مدارس چندپایه بر مبنای دیدگاه نو معلمان، مورد واکاوی مختصری قرار گیرد. فصلنامه انجمن مطالعات برنامه درسی ایران شما را به مطالعه یک نکته و یک تجربه این شماره دعوت می کند:

در دنیای تعلیم و تربیت عبور از نظریه های یادگیری - رفتارگراها و پس از آن شناخت گراها و اینک رسیدن به سازنده گرایبی - کشف مفهوم توسط فراگیر، رویکردنوینی درعرصه آموزش محسوب می شود؛ همانگونه که بر همگان نمایان است مدیریت آموزشی حاکم بر کشور ما به مثابه ی یک نظام آموزشی متمرکز می باشد. تغییر دیدگاه در مسئولین برنامه ریزی درسی در دهه های هشتاد و نود آغاز شده و انقلاب نظام ارزشیابی آموزشی از کمی به کیفی در مقاطع ابتدایی، دگرگونی در محتوا، ساختار کتب درسی، ساعات آموزشی و تأکید بر تزکیه مقدم بر تعلیم با هدف رویکردهای تحولی صورت گرفته است

ولی آنچه که جای تأمل و تفکر دارد آن است که به موازات این تحولات عمیق در طی دو دهه اجرا در مدارس عشایری و روستایی چندپایه که مورد ارزیابی نیز قرار گرفته، نتایج آن رضایت بخش نبوده است.

آیا زمان آن نرسیده که سیستم آموزش متمرکز کمی انعطاف نشان داده و با مطالعه بیشتری از شرایط مناطق گوناگون کشور راهی نو در پیش بگیرد؟

با مطالعه کتب درسی دانش آموزان به این نکته دست خواهیم یافت که محتوا و موضوعی که در شهرها و کلان شهرها قابل اجرا و آموزش می باشد، در مدارس روستایی و عشایری چندپایه با توجه به شرایط اقلیمی و بومی به سختی قابل اجراست و بی توجهی به ظرفیت مناطق عشایری و روستایی در این محتوا کاملاً مشهود است؛ بطور مثال در درس کار و فناوری می توان از تدریس روش های نوین و اقتصادی در رشته های کشاورزی، دامداری، داروهای گیاهی و ... بهره برد و به اصلاح امثال و محتوای قابل فهم برای مناطق روستایی و عشایری پرداخت.

روش های نوین تدریس با توجه به ساختار و محتوای آموزشی و همچنین حجم زیاد کتب درسی، نیاز به زمان فراوان و فرصت بیشتر دارد تا کشف مفهوم توسط دانش آموز صورت پذیرد، اما در مدارس روستایی و عشایری چندپایه این روش ها تقریباً غیر قابل اجرا و یا به دشواری قابل اجراست.

با تحقیقی کوتاه در می یابیم که درصد قابل توجهی از محتوای دوره های آموزشی ضمن خدمت، وینارها، سمینارها، مقالات و کتب های تألیفی مخصوص به مدارس شهری است و در این مورد مدارس چندپایه مورد مظلومیت و بی عدالتی قرار گرفته اند.

بر اساس آیین نامه مدارس روستایی با ظرفیت دانش آموز کمتر از سیزده نفر و

دارای پنج پایه تحصیلی تنها یک معلم باید مسئول آموزش این پنج پایه باشد؛ که در این صورت در هر زنگ کلاسی، سهم هر پایه ۸ دقیقه و در یک روز مدت زمانی که به هر پایه می توان آموزش داد تنها ۴۰ دقیقه می باشد که در این مدت کوتاه رسیدن به اهداف آموزشی و تربیتی مطلوب انتظاری است به دور از واقعیت؛ مضاف بر این معلم در این گونه مدارس مسئولیت پروسه های اداری و پاسخگویی به بخش نامه متعدد را نیز برعهده دارد.

در عصر حاضر تکنولوژی و فناوری نوین نقش بسزایی در تسهیل گری آموزش دارد ولی متأسفانه در مدارس چند پایه روستایی و عشایری همواره به جهت قرار گیری در مناطق محروم، پیشفرض تعداد کم دانش آموز و عدم توقع ساکنین از این تسهیلات بی بهره مانده و یا اگر قصد هوشمند سازی این دست از مدارس را داشته باشند به دلیل چند پایه بودن، چالشی بزرگ در سر راه قرار دارد.

بر اساس نظام آموزشی فعلی و سیستم ۳-۳-۶ که از یک طرف تعداد پایه ها را در یک کلاس افزایش داده و از طرف دیگر، مختلط بودن و حضور دانش آموزان دختر و پسر در پایه ششم که در اوج بحران بلوغ قرار دارند، مشکلاتی فراوان در خصوص پیشگیری از برخی آسیب ها و مجادله و کنترل کلاس به همراه دارد.

بسیاری از روستاها فقط دارای مدارس مقطع ابتدایی بوده و اکثر دانش آموزان برای ادامه تحصیل در متوسطه با مشکل جدی مواجه هستند که برخی از آنان برای ادامه تحصیل به شهرها و یا روستا های دور دست مهاجرت می کنند و برخی از آنان -به ویژه دختران- به دلیل شرایط دشوار و نگرانی خانواده، ترک تحصیل را بر اینگونه ادامه تحصیل ترجیح می دهند.

معلمین شایسته و مسولین بزرگوار هرکس به نوبه ی خود برای شکوفایی ایران عزیزمان چراغی روشن کند زیرا که تا رسیدن به قله راهی نیست.

حسین سرلک

معاون آموزگار ابتدایی

عضو انجمن مطالعات درسی ایران

عضو تیم اجرایی فصلنامه خبری انجمن

مطالعات برنامه درسی

مدرسه احد- روستای تنگستان - از

توابع شهرستان فریدون شهر

تابستان به سمت بهره گیری بیشتر سوق داد. ۲- محتوای آموزشی کتب درسی را با شرایط اقلیمی متناسب نمود و با استفاده از ظرفیت و شرایط این گونه مناطق، آموزش و پرورش را با شرایط اقلیمی همسو و همگام ساخت تا با بهبود شرایط تحصیلی از مهاجرت های بی مورد و حاشیه نشینی جلوگیری کرد.

۳- دانشگاه فرهنگیان آموزگاران و دبیران ویژه مناطق چندپایه را از سایرین تفکیک نموده و با تمرکز بر روش های نوین آموزشی، آنان را برای تدریس در مدارس روستایی و عشایری چندپایه مهیا نماید. امید آن دارم که همکاران عزیز و

برخی بخشنامه هایی که از مراکز استانها و یا سطوح بالاتر صادر می شوند در برخی از این مناطق غیر قابل اجراست (مانند طرح ها، جشنواره ها و ...) که این موضوع انعطاف و تمرکز زدایی از مدیریت آموزش و پرورش را می طلبد.

به نظر اینجانب می توان با نگاهی نو و تحقیقات و مطالعات بیشتر در این زمینه از وضعیت فعلی به سوی شرایط مطلوب تر حرکت کرد. از جمله این تغییرات پیشنهادی: ۱- می توان در مناطق روستایی که در کوهستان ها واقع شده اند مدت زمان سال تحصیلی را بر اساس شرایط اقلیمی تغییر داد؛ زمستان سرد و برف گیر را با جایگزین کردن بهار و

نظر خواهی درباره برنامه راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

پاسخگو نمودن آن نسبت به نیازهای جامعه نمی‌تواند به این شکل محض انجام شود. برنامه درسی در پیوند با حوزه‌های اجرایی نظیر آموزش و پرورش عمومی، آموزش عالی، پزشکی، فنی و حرفه‌ای و صنعت؛ و حوزه‌هایی محتوایی نظیر علوم، ریاضی و مطالعات اجتماعی است که رمق رویارویی با مسائل را می‌یابد. بر این اساس توجه به مسائل حیطة های گوناگون و رفتن به عرصه های جدید، نه تنها مهاجرت از سرزمین مادری محسوب نمی‌شود بلکه نشانگر مسئولیت اجتماعی رشته نسبت به نیازها و مسائل متنوعی است که در محیط وجود دارد. از این رو در تدوین ارکان جهت ساز این برنامه و همچنین تدوین راهبردها و برنامه‌های عملیاتی تلاش شده است تا نظام آموزش به شکل عام کانون توجه این برنامه قرار گیرد.

اکنون مایه مباحث است که اعلام نماییم تدوین برنامه راهبردی انجمن پس از ماهها تلاش و کار تخصصی به پایان رسیده است، هیئت مدیره انجمن مطالعات برنامه درسی ایران از همه اعضاء گرانقدر جامعه برنامه درسی در سراسر کشور می‌خواهد تا با مراجعه به لینک زیر نظرات ارزشمند خویش درباره برنامه راهبردی انجمن را اعلام نمایند، بی شک مشارکت و اعلام نظر دانشجویان، اساتید و متخصصان رشته برنامه درسی در این امر، مایه افتخار و بالندگی انجمن است و سبب ارتقای برنامه راهبردی خواهد شد.

➤ ارسال نظر از طریق ایمیل انجمن:

info@icsa.org.ir

➤ لینک برنامه راهبردی در سایت انجمن:

<https://icsa.org.ir/new-community-strategic-plan/>

با سپاس فراوان

هیئت مدیره نهم انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران به همت همه اساتید، دانش‌آموختگان، دانشجویان و علاقه‌مندان این عرصه، در طی بیش از دو دهه عمر خود تلاش‌های متنوعی برای توسعه و کاربست دانش برنامه درسی انجام داده و منشاء خدمات گسترده‌ای بوده که خوشبختانه با دستاوردهای شایسته‌ای نیز همراه بوده است. شکل‌گیری انجمن‌های علمی در هر جامعه‌ای خود نشانگر نوعی از مسئولیت اجتماعی عالمان آن جامعه است. گردهم آمدن اعضاء یک قلمرو معرفتی به منظور شکل دادن اجتماعی علمی جهت هم اندیشی در خصوص ارتقاء رشته و کارکردهای آن در جامعه را شاید بتوان اصلی‌ترین کارکرد هر انجمن علمی دانست. برنامه محوری با تعیین کانون‌های تمرکز فعالیت‌ها، همچون اکسیری سبب هم افزایی تلاش‌ها شده و بر ارزشمندی دستاوردها می‌افزاید. از این رو هیئت مدیره نهم، با آغاز کار خود برنامه محوری را سرلوحه کار قرار داد و در گام نخست چارچوب مدیریت عملکرد انجمن مطالعات برنامه درسی ایران را مبتنی بر بررسی برنامه راهبردی تدوین شده در دوره هیئت مدیره هفتم، گزارش عملکرد هیئت مدیره هشتم، برنامه های نامزد های انتخابات هیئت مدیره نهم و چارچوب ارزیابی عملکرد کمیسیون انجمن‌های علمی تدوین نمود. مرجعیت علمی، مسئولیت اجتماعی، و کنشگری در اشتغال دانش‌آموختگان به عنوان اهداف راهبردی در این چارچوب برگزیده شدند. مشارکت اعضاء، توسعه منابع مالی و توسعه فضای مجازی به مثابه توانمندسازهای اصلی و ارتباط با جامعه و سازمان‌ها، ارتباط با دانشگاه‌ها، ارتباط با مدارس و ارتباط با دانشجویان و دانش‌آموختگان به عنوان فرایندهای کلیدی شناسایی شدند.

در گام دوم تدوین برنامه راهبردی انجمن به منظور ادامه هدفمند این مسیر همراه با داشتن چشم اندازی بلند مدت در دستور کار قرار گرفت. کانون توجه این برنامه توجه به نقاط کلیدی فروگذار بوده است. یکی از ظرفیت‌هایی که طی همه سال‌های حیات انجمن از آن استفاده بهینه نشده است دامنه اثرگذاری انجمن در جامعه است. یکی از ظرفیت‌هایی که طی همه سال‌های حیات انجمن از آن استفاده بهینه نشده است دامنه اثرگذاری انجمن در جامعه است. جفایی که در طی این سال‌ها به رشته و ظرفیت‌های آن شده است محدود و محصور کردن عرصه اثرگذاری آن به نظام آموزش و پرورش کشور بوده است. بنظر می‌رسد تمرکز صرف بر نیازهای آموزش و پرورش کشور به معنای به بند درآوردن ظرفیت‌ها دانش برنامه درسی و پتانسیل‌های دانش‌آموختگان و کنشگران این رشته در راستای مسئولیت اجتماعی است. این جفا بطور سنتی ریشه در نوع نگاه به رشته در ایران دارد. رشته برنامه درسی به شکل محض یک قلمرو معرفتی بشر است اما

تعامل با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

«راه های ارتباطی با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران»

نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان ایرانشهر شمالی، کوچه شهید دهقانی نیا، پلاک ۶، طبقه پنجم، انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

شماره تماس و آدرس انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در فضای مجازی جهت اطلاع از اخبار و برنامه های انجمن و عضویت:

□ آدرس سایت رسمی انجمن: <https://icsa.org.ir>

□ آدرس کانال انجمن در تلگرام: https://t.me/icsa_ir

□ آدرس کانال انجمن در ایتا: <https://eitaa.com/curriculum>

□ آدرس صفحه انجمن در اینستاگرام: @icsa_ir

□ آدرس انجمن در آپارات: http://aparat.com/icsa_iran

□ آدرس ایمیل انجمن: info@icsa.org.ir

□ شماره تماس انجمن: ۰۹۰۱۶۹۶۱۸۰۲

لطفا با ارائه پیشنهادات و نظرات انتقادی سازنده، ما را در انجام بهتر رسالت ها و مأموریت های انجمن یاری رسانید.

تعامل با انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

« دعوت به همکاری »

انجمن مطالعات برنامه درسی از کلیه ی اعضای فعال و علاقه مند خود در حوزه های زیر دعوت به همکاری می نماید:

✓ فعالیت در کمیسیون ها و سیگ های تخصصی انجمن

✓ طراحی پوستر به منظور اطلاع رسانی کارگاه ها، نشست ها و سایر رویدادهای علمی

✓ نگارش مطالب برای خبرنامه

هیات تحریریه فصلنامه خبری انجمن مطالعات برنامه درسی ایران از کلیه اساتید، دانشجویان و دانش آموختگان دعوت می نماید که مطالب خود را به صورت تایپ شده، حداکثر یک ماه پیش از انتشار، به رایانه فصلنامه به نشانی news2020association@gmail.com ارسال نمایند. هیات تحریریه در رد و پذیرش و همچنین ویرایش مطالب ارسالی آزاد است.

« شرایط عضویت در انجمن مطالعات برنامه درسی ایران »

با توجه به درخواست های مکرر متقاضیان برای عضویت در انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، شرایط عضویت در انجمن اعلام می گردد. این انجمن از تمامی دانشجویان، معلمان، اعضای هیئت علمی و فارغ التحصیلان مستعد و علاقه مند در این حوزه، عضو می پذیرد. مدارک مورد نیاز جهت عضویت یکساله در انجمن:

۱. تصویر فیش پرداخت حق عضویت

دانشجویان: ۱۰۰ هزار تومان - معلمان: ۱۵۰ هزار تومان - مولفان و سایرین: ۲۰۰ هزار تومان - اعضای هیات علمی: استادیار: ۳۰۰ هزار تومان، دانشیار: ۴۰۰ هزار تومان - استاد: ۵۰۰ هزار تومان.

۲. تصویر کارت دانشجویی یا پرسنلی

۳. تصویر عکس سه در چهار

همچنین مدارک لازم برای تمدید عضویت شامل ۱. تصویر کارت عضویت و ۲. تصویر فیش پرداختی حق عضویت سالانه می باشد.

شایان ذکر است؛ شماره کارت انجمن ۵۸۵۹۸۳۷۰۰۳۹۴۹۵۳ و مدارک مورد نیاز برای عضویت در انجمن باید از طریق پیام رسان ایتا به شماره همراه انجمن ۰۹۰۱۶۹۶۱۸۰۲ و همچنین آدرس ایمیل info@icsa.org.ir ارسال شود.

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

www.icsa.org.ir

◆ مدیر مسئول:

دکتر مرتضی کرمی / عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

◆ سردبیر فصلنامه:

دکتر نفیسه رفیعی / عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور استان اصفهان

◆ مدیر اجرایی:

محسن زاهد / دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی استان اصفهان

◆ اعضای تیم اجرایی:

❖ ویولت آرتونیان سوارانی / کارشناس ارشد رشته برنامه ریزی درسی دانشگاه پیام نور استان اصفهان

❖ زهرا جهانبخش قهجاورستانی / کارشناس ارشد رشته برنامه ریزی درسی دانشگاه پیام نور استان اصفهان

❖ حسین سر لکچيوائی / دانشجوی کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی دانشگاه پیام نور استان اصفهان

❖ بهناز مختاری / کارشناس ارشد رشته برنامه ریزی درسی دانشگاه پیام نور استان اصفهان

❖ فاطمه مهدیه نجف آبادی / کارشناس ارشد رشته برنامه ریزی درسی دانشگاه پیام نور استان اصفهان

❖ فروزان یونسی / کارشناس ارشد روانشناسی و مشاور مرکز مشاوره آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد